

HYVÄN SUOMALAISEN RUOAN LÄHTEILLÄ

ATRIA TUOTTAJAT

2/2021

”Lehmää eka
lypsykerta voi
jännittää”

VIIKKO HEMMINGIN TILALLA 15

4

Kaikilla on
oikeus
turvalliseen
työhön

10

A-Rehu
erottautuu
suomalaisella
omistuspohjalla

33

Ruokinta-
akatemia ratkoo
sikojen ruokinnan
haasteita

Ylpeys ja strategia

Helmikuun alussa 2021 A-Tuottajat järjesti jokavuotisen Liha-akatemia seminaarin, tänä vuonna webinaarina. Minullekin oli varattu esitelmointiin kolme varttia, jonka päätteeksi osallistujille oli varattu mahdollisuus kysymysten esittämiselle. Jos oikein muistan, alkutuotannon viestintäpäällikkö esitti lopuksi kysymyksen: ”Mikä on tärkein viestisi tuottajille?” Kysymys tuli ns. puskista ja mietintäaikaa vastaamiseen oli 2–3 sekuntia. Vastasin silloin osittain oikein: ”Olkaa ylpeitä siitä mitä teette.” Edelleen olen samaa mieltä, mutta vastauksessani olisi pitänyt olla jatkopala: ”... ja lisäksi varmistakaa, että johtamallanne tilalla on ajantasainen strateginen suunnitelma.”

STRATEGINEN SUUNNITELMA asettaa auraskepit liiketoiminnalle. Arkiselle tekemiselle tulee siten sidos johonkin suurempaan ja kauemmas kantavaan. Arjelta, joka joskus on melkoista puurtamista, ei voi eikä pidäkään välttyä. Hienoimmatkin suunnitelmat toteutuvat vain arjen tekemisten kautta. Menestyneiden yritysten ominaispiirteitä ovat hyvä arki ja nöyryys työn edessä, yhdistettynä ihmisten arvostamiseen. Nämä firmat pystyvät toteuttamaan strategiaansa ripeästi ja määrätietoisesti. Tämän logiikan toimivuus ei ole sidoksissa toimialaan tai yrityksen kokoon. Taitaapa sama logiikka pelata meidän jokaisen yksityiselämässikin.

MARKKINA- JA kilpailutalouden eräs seuraamus, ehkäpä jopa tavoite, on vaatimustason jatkuva nousu. Suoritus, joka vuosikymmen sitten riitti menestykseen, ei nykyisessä toimintaympäristössä useinkaan ole riittävä. Tämä asetelma edellyttää, että pystymme alituisen uudistumaan ja oppimaan niin yksilöinä kuin ryhmänä. Jatkuvan oppimisen mantra ei siis ole joutavaa puhetta. Strategia tukee johtamista tässäkin aihepiirissä, koska valintoja

siitä, mitä tulee osata ja mitä ei edes yritetä oppia, voidaan tehdä systemaattisesti ja perustellusti strategiaa vasten. Kaikkea ei voi osata, eikä myöskään ennätä opiskelemaan. Lisäksi jo aiemmin hankitun huippuosaamisen ylläpito on kova työmaa.

IHMISEN JA myös johtajan suorituskyky vaihtelee. On jaksoja, jolloin hyppy ei vaan lennä. Tämä on inhimillistä ja itselleen on myös annettava armoa. Fyysisellä ja henkisellä suorituskyvyllä on vahva yhteys, eli niiden välillä olisi kyettävä säilyttämään tasapaino. Hyvään työsuoritukseen tarvitaan hyvä vire hengen ja ruumiin osalta, olipa työ sitten millaista tahansa. Vireen ylläpitoon ja parantamiseen meillä kaikilla on omat menettelymme ja metodimme. Kehon ja mielen ääntä kannattaa kuunnella. Emme ole koneita.

KUN ATRIALAISIA tapaa ja heidän kanssaan juttelee, niin poikkeuksetta keskustelut kääntyvät makkarakutterin pyörittämiseen, lihanleikkaamiseen, ohukaislinjarobotteihin tai kaupankäynnin uusimpiin tuulahduksiin. Nämä aihepiirit ovat mitä parhaimpia, sillä jos pärjätä aikoo, katseen pitää olla tiukasti ja innostuneesti liiketoiminnassa. Innostusta työhönsä ei kannata eikä saa hävetä. Ollaan ylpeitä siitä mitä teemme!

ATRIAN VUONNA 2003 lanseeraamasta sloganista ”Hyvä ruoka – parempi mieli” riittää ammennettavaa tilanteeseen kuin tilanteeseen. Siitä löytyy saatesanaa niin luunkovaan liike-elämään kuin leppoisin kesän grillaushetkiin. Lopulta grillihetkissä on kaiken ydin. Siellä on ihmiset.

Hyvä ruoka – parempi mieli.

Juha Gröhn
Toimitusjohtaja, Atria Oyj

15

VIKKO HEMMINGIN TILALLA
Juttusarjassa seurataan neljän tilan arkea eri vuodenaikoina

NAUTASUOMI OY

12

1.4.2021 perustettu uusi myyntiyhtiö toi virallisesti yhteen maito- ja liha-alan toimijat.

25

KULJETUSLIIKE KOIVULAHTI OY
Mukana Atria siipikarjaketjun alkutuotannossa jo 40 vuotta

ATRIA TUOTTAJAT 2/2021

- 2 PÄÄKIRJOITUS**
Ylpeys ja strategia
- 4 TYÖTURVALLISUUS MAATALOUESSA**
Vapaaporsituksen vaikutus työturvallisuuteen
- 8 KYSYMYSPARI**
Mitä johtaja ajattelee työstään?
- 10 REHUTYYTYVÄISYYSKYSELY**
Kotimainen omistuspohja tärkeä erottautumistekijä
- 14 ITIKAN EDUSTAJISTO ESITTÄYTYV**
Edustajisto 2021–2024
- 18 KRYPTOSPORIDIOOSI**
Suojautuminen ja turvallisuusohjeita
- 19 TEEMA**
Miten kaikki narut pysyvät yrittäjän käsissä?
- 24 RYPSI VIJELYKIERROSSA**
Tietoa ja vinkkejä
- 26 TUOTANTOTULOKSET 2020**
Atrialaisten sikatilojen tuottavuus kehittyi
- 27 LIHASIKATUOTANTO KANSAINVÄLISESSÄ VERTAILUSSA**
Kovat kasvutulokset, erilaiset kustannukset
- 28 TULOKSIA HONKALAN KOELIHASIKALASTA**
Ruokintakoe ksylanaasientsyymien vaikutuksesta
- 30 SIKATILOJEN TIEDONHALLINTA**
Esittelyssä PigVisionin uudet työkalut
- 32 HAITTAELÄINRISKIEN HALLINTA**
Kehityskäynnit meneillään
- 33 RUOKINTA-AKATEMIA**
Nauhoitteet katsottavissa, uutta luvassa
- 34 NURMIHANKKEEN PILOTTITOIMINTA**
Alakedon tilan muutostarina
- 36 MAATALOUSYRITTÄJÄ**
Tilan tärkein tuotantotekijä
- 37 EMO KPI-MITTARIT KÄYTTÖÖN**
Atrian sopimustiloille uusi ilmainen moduuli
- 38 EMOLEHMÄTUOTANNON TUOTTAVUUS**
Suuria eroja tilojen välillä
- 40 MARTTI PIIRIN PERHEYRITYS**
Omistautumista untuvikko- ja munakuljetuksille
- 41 LEMPIRESEPTINI**
Kermanen lihapata herkullisilla lisukkeilla
- 42 TUOREET**
Uutta ja ajankohtaista
- 43 HENKILÖKUVASSA**
Maitotilojen asiakkuuspäällikkö Sanna Kakriainen-Rouhiainen

Julkaisija: A-Tuottajat Oy **Painopaikka:** PunaMusta Oy
Päätoimittaja: Sanna Kivimäki **Toimituskunta:** Kaisa Lehtimäki, Sinikka Hassinen, Niina Immonen, Ossi Hakala-Rahko, Iida-Maria Huhtala, Teija Paavola, Marko Jokinen, Anne Rauhala ja Susanna Vehkaoja. **Suunnittelu:** BSTR **Taitto:** Kind Company
Kuvaajat: Tuukka Kiviranta, Markus Aspegren, Eero Kokko, Mikko Joona, Ilkka Koski, Atrian arkisto

Kaikilla on oikeus turvalliseen työhön

Voiko ajatus siitä, että eläintenhoitaja voi hyvin, kun eläimet voivat hyvin, johtaa harhaan? Atria Sika tilasi Työtehoseuralta pienimuotoisen työntutkimuksen osana Vapaaporsituksella parempaa hyvinvointia -kehittämishanketta.

Maatalous on yksi riskialttiimmista toimialoista. Vuosien 2014 ja 2018 välisenä aikana sikatalouden Mata-vakuutetuilla maatalousyrittäjillä ja heidän perheenjäsenillään oli korvattuja työtapaturmia 491 kappaletta. Tilastosta puuttuvat osin pienet tapaturmat sekä työntekijöiden työtapaturmat. Eniten tapaturmia syntyi sikojen siirto- ja kuljetustilanteissa. Tapaturmamallien mukaan jokaista vakavaa tapaturmaa edeltää 300–600 vaaratilannetta ilman henkilö- tai materiaalihinkoja. Tapaturmien syy on usein organisaatiotekijöissä, kuten toimintavoissa ja ohjeissa, työn suunnittelussa, perehdytyksessä, valvonnassa ja tiedonkullussa – ei asenteissa, kuten usein luullaan (Tapaturmavakuutuskeskus -TOT-tutkinta, Heinrich 1959).

Tiedon ja ymmärryksen lisääntyminen eläimistä ja niiden lajityypillisistä vaatimuksista on kasvattanut tarvetta eläinten hyvinvoinnin parempaan huomioimiseen sekä lemmikki- että tuotantoeläinten pidossa. Usein ajatus siitä, että eläinten hoitaja voi hyvin, kun eläimet voivat hyvin, voi johtaa harhaan. Vaikka eläinten lisääntynyt hyvinvointi tuo hoitajalleen mielihyvää, työvoimavaltaisella kotieläintuotannon alalla lisääntyneet eläinten hyvinvointitoimenpiteet, joita ei ole huomioitu tuotannon suunnitteluvaiheessa, lisäävät usein työtä tai työn sitovuutta sekä voivat aiheuttaa lisää haasteita ja työturvallisuusriskejä eläinten hoitotoimenpiteissä.

Emakoiden hyvinvointia lisäävästä vapaaporsituksesta on puhuttu ja tutkimuksiakin tehty jo parinkymmenen vuoden ajan. Tutkimukset ovat keskittyneet emakon ja porsaiden hyvinvointitekijöihin sekä taloudelliseen tarkasteluun. Vaikutukset työntekijän työturvallisuuteen ovat saaneet verrattain vähän huomiota vapaaporsituskeskustelussa.

TYÖNTUTKIMUS VAPAAPORSITUS- TILOILLA

Atria Sika tilasi Työtehoseuralta pieni-
muotoisen työntutkimuksen osana
”Vapaaporsituksella parempaa hyvin-
vointia” -kehittämishanketta. Työntutki-
muksissa tarkasteltiin vapaaporsituksen
vaikutusta eläintenhoitajan työhön:
työaikaan, työturvallisuuteen, työn suju-
vuuteen ja työergonomiaan. Havaintoja
tehtiin kolmella vapaaporsitustilalla.
Kaikilla oli käytössä karsinassa kiinteästi
olevat avattavat porsitushäkit sekä suljet-
tavat porsaspesät, ja havaintojaksoilla oli
työssä tilan palkatut työntekijät.
Vuodenvaihteen molemmin puolin
toteutettujen työntutkimusten mukaan
vapaaporsitus vaikutti työhön eniten
emakon ja porsaiden käsittelyn osalta.
Porsaiden suljettavat porsaspesät
toimivat hyvin kaikilla tiloilla ja edistivät
sujuvaa työtä porsaiden käsittely-
toimissa. Jalostuksen myötä emakot
ovat pääsääntöisesti hyviä käsitellä ja
luonteeltaan sävyisiä, mutta porsiminen

on emakolle normaalista poikkeavaa
aikaa ja saa aikaan pesänrakennusvietin
lisäksi luonnollisen tarpeen puolustaa
jälkeläisiään, jopa tutuilta hoitajiltaan.

LÄHELTÄ PITI

Tilakäyntien aikana videoseurannan
materiaaleista tuli esille eläintenhoita-
jiin kohdistuneita useita ”läheltä piti”
-tilanteita sekä muutamia vakavampia
työturvallisuusriskejä. Emakon yritykset
purra hoitajaansa olivat yleisimpiä ris-
kitekijöitä, ja myös haluttoman emakon
sulkeminen porsitushäkkiin altisti työn-
tekijät käsi- ja tukielinvaurioille. Häkkiä
suljettaessa emakko painaa usein häkin
reunan painetta vastaan, ei halua nousta
eikä siirtyä suoraksi häkin pituussuun-
taan edes houkutusruoan avulla. Tämän
johdosta hoitaja joutuu käyttämään
koko kehon voimaa sulkeakseen häkin.
Avoimessa karsinatilassa emakko makaa
usein katse kohti oviaukkoa, ja eläimen
kääntäminen voi olla haasteellista.

SUJUUVUUDEN HAASTEITA

Vapaaporsituksessa eläinten hoitotoi-
miin tulee lisää työvaiheita porsitushä-
kin sulkemisesta sekä avaamisesta. Tämä
lisää hoitotoimiin tarvittavaa aikaa ja voi

**” Vapaaporsitus vaatii
eläintenhoitajilta
parempaa sikojen
käyttäytymisen
ymmärrystä sekä
kärsivällisyyttä
työtehtävissä. ”**

olla este sujuvalle työlle. Porsitushäkkien
erilaiset avaus- ja sulkemismekanismit
vaikuttavat sekä hoitotöihin tarvittavaan
työaikaan että työn sujuvuuteen ja työtur-
vallisuuteen. Yksinkertaiset porsitushäk-
kien pikalukituslaitteet edistävät sujuvaa
porsitushäkkien avaamista ja sulkemista
sekä edesauttavat niiden käyttöä aina,

kun on tarvetta mennä karsinaan. Han-
kalat ja aikaa vievät järjestelmät altistavat
työntekijöitä ottamaan turhia riskejä ja
työskentelemään karsinassa ilman häkin
sulkemista. Työturvallisuuden takaa-
miseksi tulisi karsinassa olla emakon ja
työntekijän välissä häkkirakenne.

Häkkien rakenteelliset ratkaisut
vaikuttavat myös työergonomiaan. Häkin
säätäminen kullekin emakolle sopivaksi,
rakenteiden nostamiset ja lukitsemiset,
kuormittavat käsiä ja selkää – varsinkin
jos tilaan on niukalti ja nostoasento
huono. Porsaiden siirtäminen karsi-
nasta porsaspesään vaatii kurkottelua
häkkirakenteiden lomassa, mikä altistaa
eläintenhoitajan emakon purennalle, jos
ei käytetä apuvälineitä. Työskentely on
sujuvinta, mikäli voidaan työskennellä
porsitushäkin kolmella sivulla, ilman
runsasta kurkottelun tarvetta. Emakon
ruokintakaukalon ja juomapisteen aset-
telussa tulisi huomioida, että puhdistus
ja tarkastus sujuu turvallisesti ja jouhe-
vasti häkin ollessa auki ja kiinni.

ENTÄ KOKONAISUUS?

Eläinten pidon uusien sääntöjen ja
ohjeistusten suunnittelussa usein
unohtuu tarkastella työn kokonaisuutta:
miten uudet vaatimukset ja muutok-
set vaikuttavat työhön ja työntekijän
mahdollisuuteen tehdä työnsä hyvin ja
turvallisesti?

Työ ja tuotantorakennukset suunni-
tellaan vallitsevien lakien ja säädösten
mukaisesti, ja työhön tehtävät muutok-
set pitää huomioida työn uudelleensuun-
nittelulla.

Vapaaporsitus, verrattuna perinteiseen
porsitushäkkiin, vaatii eläintenhoitajilta
parempaa sikojen käyttäytymisen ymmär-
rystä sekä kärsivällisyyttä työtehtävissä.
Turvallinen ja hyvin sujuva työ lisää työn-
tekijöiden työmotivaatiota ja tyytyväisyyttä
työhön. Emakkosikalan työntekijän työ on
itsenäistä, mutta työhön liittyy myös pal-
jon nopeita päätöksiä. Runsaat ongelman-
ratkaisu- ja päätöksentekotilanteet lisäävät
työn kognitiivista kuormaa. ■

Mikä on TTS ja mitä se tekee?

Työtehoseura ry (TTS) on valta-
kunnallinen koulutus- ja tutkimusor-
ganisaatio. Työtehoseura kouluttaa
työntutkijoita sekä tekee toimialariip-
pumattomasti räätälöityjä työntutki-
mus- ja kehittämisprojekteja.

MITÄ ON TYÖNTUTKIMUS?

Työntutkimus on yleistermi niille
tekniikoille – erityisesti menetelmätut-
kimukselle ja aikatutkimukselle – joita
käytetään eri yhteyksissä kaikkien
niiden tekijöiden systemaattiseen tutki-
miseen, jotka vaikuttavat tarkasteltavan
työn tehokkuuteen ja taloudellisuu-
teen, tavoitteena toiminnan paranta-
minen. (Mukaillen: BSI, British Standard
Institute)

MIKÄ ON TYÖNTUTKIMUKSEN TAVOITE?

Tavoitteena on muun muassa parantaa
työn tuottavuutta, edistää työhyvin-
vointia, parantaa kannattavuutta ja
varmistaa työn jatkuvuus.

- Mihin työntutkimuksia hyödynnetään?
- Tutkimuksista on hyötyä lukuisissa
yhteyksissä:
- Tavoitteiden asettaminen
 - Tuotannon suunnittelu ja tasapainotus
 - Työntarpeen määrittäminen
 - Resurssien suunnittelu
 - Kuorituksen selvittäminen ja haitalli-
sen kuorituksen minimointi
 - Työturvallisuuden parantaminen
 - Tuotteiden/työkohteiden
kehittäminen
 - Työmenetelmien kehittäminen
 - Työkalujen ja laitteiden kehittäminen
 - Toimitusaikojen, läpimenoaikojen ja
työvaiheaikojen selvittäminen
 - Tuotannonohjaus
 - Hinnoittelu ja kustannuslaskenta
 - Koulutus, työnopastus sekä urakierto

Sirpa Pussinen

Asiakkuuspäällikkö,
TTS-Työtehoseura ry

Mitä johtaja miettii työstä?

Sinikka ja Jaakko pohtivat omaa suhdettaan työn tekemiseen ja johtamiseen.

Mitä työ merkitsee sinulle?

Olen saanut osallistua suomalaisen kotieläintuotannon ja ruokaketjun muutokseen ja kehitykseen. Se on erittäin antoisaa työtä.

Minkälainen on hyvä johtaja?

Hyvä johtaja on johdonmukainen, katsoo eteenpäin ja auttaa alaisiaan onnistumaan työssään.

Mitkä ovat tulevaisuudessa isoimmat mahdollisuudet omassa tuotantosuo-

nessasi?
Suomalainen maidon- ja naudanlihantuotanto on nurmen jalostamista ihmisruuaksi. Olemme todellisia ilmastohyviksiä ja samalla meillä on edelleen iso mahdollisuus kehittää nurmentuotantoamme. Suomalaisen naudanlihan laatu on todistetusti maailman huippuluokkaa, se on ehdottomasti myös mahdollisuus.

Mikä on ollut kannustavin palaute, jonka olet saanut oman työurasi aikana?

Yksittäistä tapausta on vaikea nostaa erikseen. Sopimustuottajan tai asiakkaan menestyminen ja kehitysaskleet ovat kannustaneet minua läpi työuran.

Mitä työ merkitsee sinulle?

Työ merkitsee paljon. Vaikka olen ns. ”palkkarenki”, koen, että teen työtä vahvasti yrittäjähenkisesti. Haasteet ja jatkuva asioiden kehittäminen kiehtoo. Ja jos meinaa kehityksessä pysyä mukana, pitää pystyä itsekin oppimaan uutta.

Minkälainen on hyvä johtaja?

Hyvä johtaja huolehtii siitä, että suunta on selkeä ja johdonmukainen. Olet sitten yrittäjä taikka palkkarenki, johtaja taikka tekijä, tälle alalle tyypillistä on se, että toimintaympäristö muuttuu ja pakottaa meitä tekemään toisin tai tekemään jopa kokonaan uusia asioita. Myös asiakkaiden tarpeet muuttuvat ja tätä kautta yrityksen strategia muuttuu, mikä pakottaa tekemisen muutokseen. Muutokseen vastaaminen pakottaa oman työn kehittämiseen ja jotta tämä onnistuu, vaatii se vahvoja perusteita ja perusteluita, miksi näin täytyy nyt tehdä. Tässä työssä sekä oman työn muuttaminen, että tekemisen muuttamisen perusteleminen ovat arkipäivää. Aika useinkin suurin haaste on oman itsensä johtamisessa muutoksen keskellä.

Mitkä ovat tulevaisuudessa isoimmat mahdollisuudet omassa tuotantosuo-

nassasi?
Isoimmat mahdollisuudet näen siinä, että pystymme hyödyntämään sianlihan viennissä olemassa olevia poikkeuksellisia vahvuksiamme ja muuttamaan nämä asiat näkyväksi lisäarvoksi koko sikkaketjulle. Antibioottivapaassa tuotannossa meillä on jopa suhteellinen kilpailuetu. Tässä asiassa onnistuminen vaatii meiltä kuitenkin vielä paljon tekemistä. Tiedon tuottamisen tarpeet ketjun eri osa-alueilta kaupallisen pääntöön tulevat vain lisääntymään. Meillä on kuitenkin onneksi jo nyt tähän hyvä valmius, sillä integraatiomme ja ketjun ohjaus ovat varsin hyvällä tasolla.

Mikä on ollut kannustavin palaute, jonka olet saanut oman työurasi aikana?

Parhaita palkintoja/palautteita ovat ne, kun näen yritysten ja tuottajien isoja onnistumisia. Yksittäiset palkitsevimmat tarinat liittyvät tilanteisiin, joissa syvistä taloudellisista haasteista on selvitty tiiviillä yhteistyöllä jaloille ja menestykseen.

Oman työuran kannustavin tai oikeastaan mieleenpainuvinkin palaute liittyy aikaisempaan tehtävääni pankissa. Eräs vanhempi kollega oli ensimmäisestä päivästä saakka käyttänyt kutsumanimenäni ”mihinkään kelpaamaton” (liittyen koulutustautaan) ja erään casen yhteydessä hän sitten vuosien perästä totesi, että ”et sä nyt kyllä aivan täysin mihinkään kelpaamaton olekaan”.

KUKA?

Jaakko Kohtala
Johtaja, Atria Sika

Jaakko vetää noin 15-henkistä sikatiimiä, jossa hallinnoidaan sopimusteitse sianlihan hankintaa sekä laadullisesti että määrällisesti Atrian asettamien tavoitteiden mukaan, autetaan sopimustiloja kilpailukyvyyn kehittämisessä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä sekä myydään A-Rehun valmistamia sikarehuja ja parhaiten soveltuvia rehustrategioita kullekin sikatilalle läpi Suomen.

Omien sanojensa mukaan Jaakko on teuvalainen Atrialla työtä tekevä pankkiiri ja traktoria ajava hankintajohtaja, jonka roolina on toimia ”yleismies Jantusena”. Hän pyrkii omalla työllään mahdollistamaan tiimin jäsenten keskittymisen heidän roolin mukaiseen työhönsä.

A-Rehun tuottajaomistus tärkeää asiakkaille

Kantar TNS Agri toteutti rehuyritysten asiakastutkimuksen koko maan kattavana vuoden 2020 lopussa. Tutkimukseen osallistui 1 239 tuottajaa eri kotieläintuotantosunnista. Vastanneissa oli 387 A-Rehun asiakasta: lähes 300 maito- ja nautatilaa sekä 100 sika- ja siipikarjatilaa.

Asiakastutkimuksen toimeksiantajina olivat lähes kaikki rehuyritykset, A-Rehu mukaan lukien. Tutkimuksen avulla yritykset kehittävät toimintaansa niin rehuihin kuin palveluun liittyen. Parin vuoden välein toistettava tutkimus kertoo myös muutoksista asiakkaiden odotuksissa.

A-Rehu on kasvanut merkittäväksi lihantuotantotilojen rehukumppaniksi ja on asiakasosuudeltaan suurin. Maitotiloilla A-Rehun asiakasosuus lähentelee viidennestä ja vetovoima ennakoii asiakasmäärän kasvua. Monella on kokemuksia useammasta toimijasta, mutta pääasiassa yhteistyö hoituu yhden, pääasialliseksi koetun yrityksen kanssa.

A-REHULLA VAHVA IMAGO

A-Rehulla on vahva imago nuori historiansa huomioiden. A-Rehuun liitetään useimmin ominaisuudet ”vastuullisuus”, ”tuottajäläheisyys” sekä ”edistää suomalaisten rehuraaka-aineiden käyttöä”. Toimialasta erottuvien ominaisuuksien on ”suomalaisten tuottajien omistus”. Omistuspohja on seikka, minkä myös muiden yritysten asiakkaat tietävät parhaiten A-Rehusta. Lihantuotantoon erikoistuneet asiak-

kaat liittyvät A-Rehuun useimmin myös ruokintasuunnittelun ja ruokintamenetelmien osaamisen sekä tulevaisuuteen suuntautumisen. Myös verkkokaupan toimivuus liitetään A-Rehuun ja selvästi entistä yleisemmin.

TUOTTAJAOMISTUS KESKEINEN ASIAKKUUSPERUSTE

Vastaajia pyydettiin kertomaan, mitkä tekijät ovat kaikkein tärkeimpiä pääasiallisessa asiakassuhteessa. Tuotantosunnasta ja asiakkuudesta riippuen painotukset vaihtelivat. Yleisimmin asiakkuudessa on tärkeintä, että rehut sopivat omalle tilalle, hinta-laatusuhde on kohdallaan ja rehun toimitukset sujuvat.

Suomalaisten tuottajien omistus yhdistää ja on keskeinen peruste A-Rehun asiakkaille. Tuottajaomistus on tärkeintä broilertiloille ja tärkeimpien joukossa maito-, nauta- ja sikatiloille. Omistuspohja vetoaa myös A-Rehun asiakkuudesta kiinnostuneisiin, rehun hinnan lisäksi.

ASIAKASPALVELUN MERKITYS KASVANUT MAITO- JA NAUTATILOILLE

A-Rehun asiakaspalvelu saa tunnustusta maidon- ja naudanlihan tuotantoon erikoistuneilta tiloilta. Asiakaspalvelun merkitystä arvostetaan aiempaa laajemmin ja

enemmän kuin toimialalla keskimäärin.

Rehun hinta-laatusuhde on kuitenkin tärkein asiakkuuden peruste, kuten edellisellä tutkimuskerralla vuonna 2018. Niin ikään suomalaisten tuottajien omistuspohjan merkitys on pysynyt korkealla tasolla, samoin maksuehtojen joustavuus. Entiseen verrattuna rehun toimitusten sujuvuuden painoarvo on kasvanut.

REHUN TUOTANTOVAIKUTUS KESKEISTÄ SIKA- JA BROILERTILOILLE

Sikatilat arvostavat A-Rehun asiakkuudessa eniten kokonaisvaltaista rehustuspalvelua. Seuraavina ja tasavertaisina kärjessä ovat rehun tuotantovaikutus ja hinta-laatusuhde sekä suomalaisten tuottajien omistus.

Broilertiloille asiakkuudessa on kaikkein tärkeintä suomalaisten tuottajien omistus, sitten rehun tuotantovaikutus ja sopivuus omalle tilalle. Joustavat maksuehdot ovat vielä hinta-laatusuhdetta tärkeämpiä.

Tuotantosunnasta riippumatta A-Rehun asiakkaat painottavat vielä keskimääräistä enemmän joustavien maksuehtojen merkitystä. ■

KIITOS!

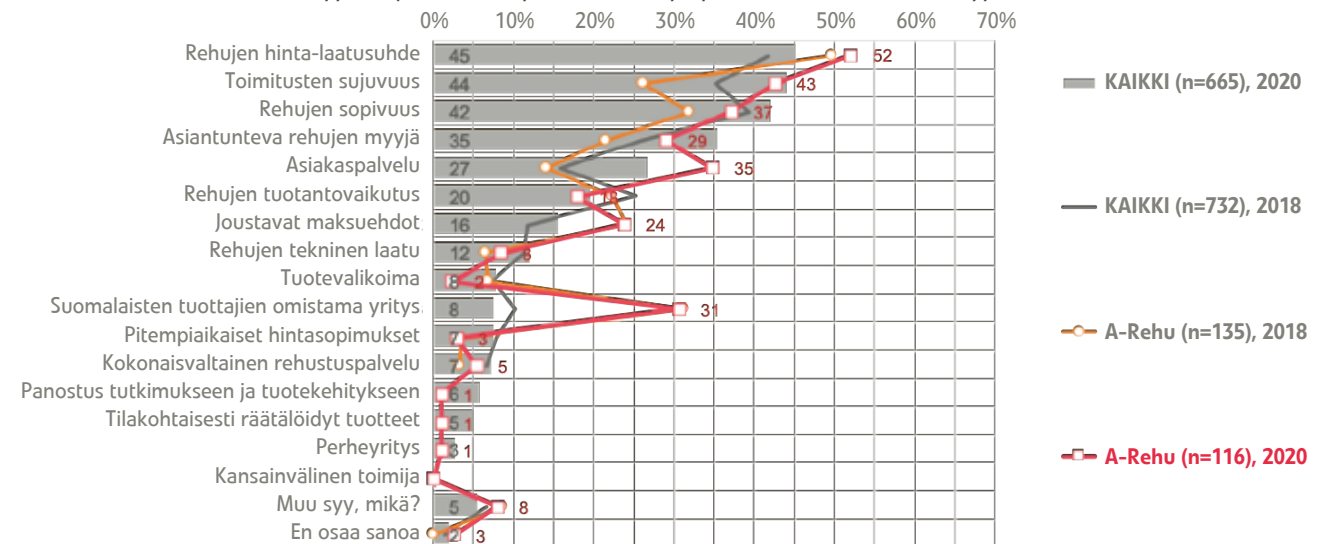
Lämpimät kiitokset kaikille rehulasiakkuustutkimukseen osallistuneille yrittäjille! Saimme teiltä arvokasta palautetta. Risut otamme oppiksemme toimintamme kehittämisessä ja ruusut lämmittävät jokaisen teidän asiakkuuttanne hoitavan henkilön mieltä. Erityisen hyvää palautetta saimme asiakaspalvelusta ja siinä teemme jatkossakin parhaamme joka päivä.

Terveisin,

Sinikka Hassinen
Johtaja, Nautasuomi Oy

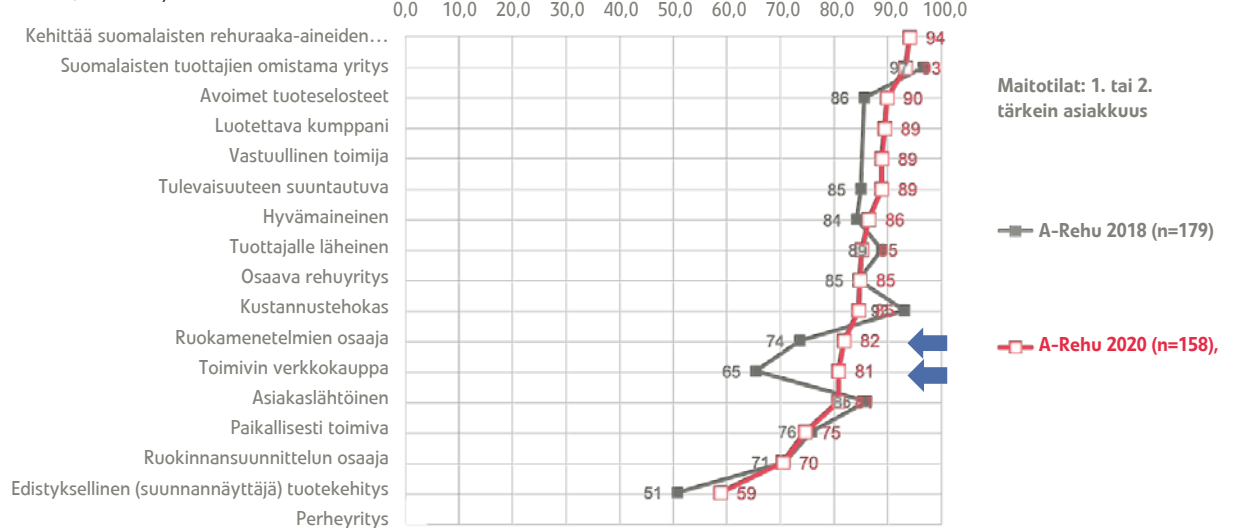
MAITOTILAT: ASIAKKUUDEN TÄRKEIMMÄT PERUSTEET

Mitkä ovat Teille tärkeimmät syyt olla pääasiassa käyttämänne rehuyrityksen asiakas? Merkitse 1-4 syytä*

IMAGO ON PARANTUNUT OMIE ASIAKKAIDEN KESKUUDESSA, ENITEN RUOKINTAMENETELMIEN OSAAJANA JA VERKKOKAUPASSA

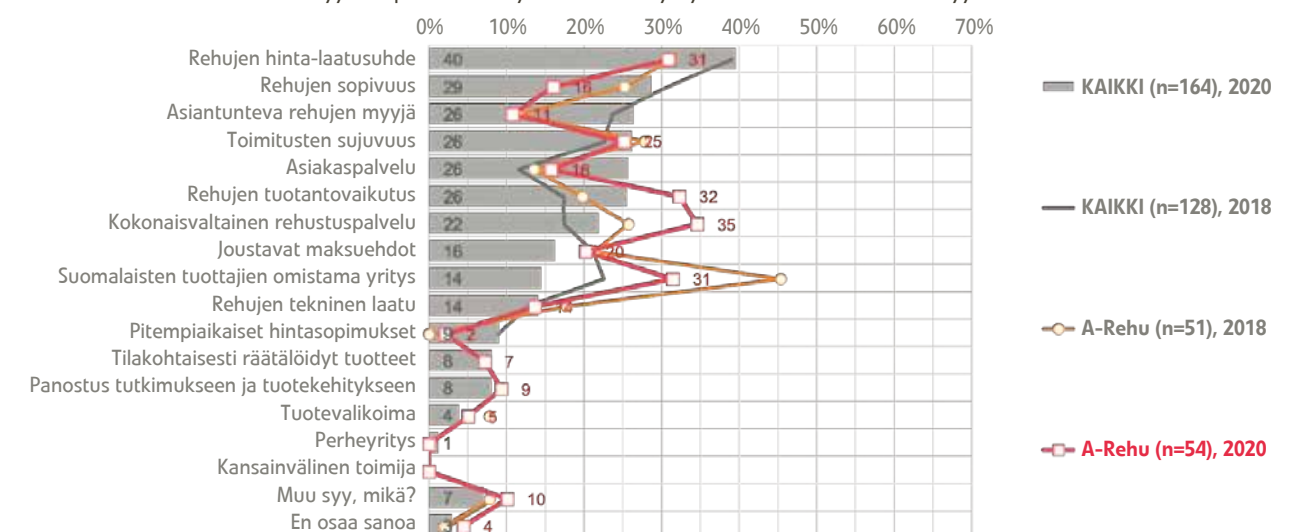
IMAGO, % vastaajista

Alle 8 vastaajan tiedot eivät näy kuvassa

SIKATILAT: ASIAKKUUDEN TÄRKEIMMÄT PERUSTEET

Mitkä ovat Teille tärkeimmät syyt olla pääasiassa käyttämänne rehuyrityksen asiakas? Merkitse 1-4 syytä*

Uusien mahdollisuuksien Nautasuomi

Huhtikuussa kirjoitettiin uusi lehti suomalaisten nautatilojen historiaan: maito- ja liha-alan toimijat aloittivat uusia mahdollisuuksia avaavan yhteistyön.

YLÄRIVI VASEMMALTA OIKEALLE: RISTO LAHTI, Itikka osuuskunta ja Lihakunta, toimitusjohtaja, SINIKKA HASSINEN, Nautasuomi Oy, johtaja, nautaliiketoiminta, PASI KORHONEN, Lihakunta, hallituksen puheenjohtaja, JAN ANDERSSÉN, Osuuskunta Pohjanmaan Liha, hallituksen puheenjohtaja, TOM ÅSTRAND, Osuuskunta Pohjanmaan Liha, toimitusjohtaja
KESKELLÄ: MIKA ALA-FOSSI, Atria Suomi Oy, toimitusjohtaja
ALARIVI VASEMMALTA OIKEALLE: ILPO LUKKARINEN, Osuuskunta Maitosuomi, toimitusjohtaja, MIKKO HEIKKINEN, Osuuskunta Maitosuomi, hallituksen puheenjohtaja, AHTI RITOLA, A-Rehu Oy & Itikka osuuskunta, hallituksen puheenjohtaja, REIJO FLINK, Nautasuomi Oy, toimitusjohtaja

Päivämäärä 1.4.2021 toi virallisesti yhteen maito- ja liha-alan toimijat. Atria Suomi Oy:n, atrialaisten lihaosuuskuntien ja osuuskunta Maitosuomen perustama Nautasuomi Oy aloitti toimintansa. Uusi myyntiyhtiö myy rehuja, kehittää palveluja nautatiloille sekä hankkii naudanlihaa ja vasikoita Atrian ketjuun.

Yhteistyö toimijoiden kesken ei ole uutta, mutta Nautasuomi vie sen ihan uudelle tasolle.

– Nautasuomi on esimerkki perinteisiä raja-aitoja ylittävästä, syvemmästä yhteistyöstä ruokaketjussa. Kun toiminta saadaan kunnolla käyntiin, myös yhteistyön hyödyt jakaantuvat laajalle joukolle, Nautasuomi Oy:n toimitusjohtaja **Reijo Flink** kuvailee.

Flinkin mukaan hyvät edellytykset Nautasuomen toiminnalle luo toimijoiden yhteinen arvopohja, jossa

kotimaisuus ja tuottajaomisteisuus ovat keskeisellä sijalla. Myös maantieteellisesti toiminta-alueet osuvat hyvin yksiin. Lisäksi liha- ja maitosektori kohtaavat samoja haasteita, kun puhutaan kotimaisen tuotannon kilpailukyvästä ja toimintaympäristön muuttumisesta.

KUSTANNUSTEHOKKAITA RUOKINTARATKAISUJA NAUTATILOILLE

Nautasuomen tavoitteena on tuottaa kansainvälisestikin kilpailukykyisiä teollisia rehuja.

– Me haluamme tuottaa ja toimittaa nautatiloille sekä hinnaltaan että laadultaan kilpailukykyisiä rehuja. Sitä kautta voimme osaltamme tukea kotimaisen maidon- ja lihan tuotannon kilpailukykyä, Flink sanoo.

Osuuskunta Maitosuomelle lähteminen mukaan Nautasuomeen oli

iso strateginen linjaus ja pitkän pohdinnan tulos.

– Tähän lähdetessä katse on ollut, ja on, vahvasti toimintaympäristön ja markkinoiden kehityksessä pidemmällä aikavälillä. Päätöksen taustalla on halu turvata kotimaista rehuteollisuutta ja sen kehittymistä myös tulevaisuudessa. Rehut ovat maitotiloilla keskeinen tuotannontekijä ja samalla suuri kustannustekijä. Uskon, että voimme tarjota tuottajille entistä kustannustehokkaampia ruokintaratkaisuja sekä laadukkaita palveluja tuotannon kehittämiseen ja nurmen tuotantoon, kertoo osuuskunta Maitosuomen toimitusjohtaja **Ilpo Lukkarinen**.

Nautasuomen kautta maitotilat tulivat osaksi kotimaista rehuteollisuutta, sillä Nautasuomi omistaa osan A-Rehun nautarehujen liiketoiminnasta.

– Omistuksen kautta voimme vaikuttaa rehujen hinta-laatusuhteeseen ja ruokinnalliseen laatuun. Lisäksi voimme luottaa, että rehujen kustannuskehitys vastaa kustannusten todellista kehitystä, Lukkarinen jatkaa.

TÄHTÄIMESSÄ VAHVA REHUSTUKSEN KOKONAISOSAAMINEN

Nautasuomi syventää toimijoiden osaamista rehustuksessa ja tilojen tuotannon kehittämisessä. Tavoitteena on korkea osaamistaso.

– Osaamista vahvistetaan erityisesti nurmituotannossa ja ruokinnassa. Ne ovat maitotiloille tärkeitä asioita. Tätä kautta haluamme vastata tulevaisuuden haasteisiin ja tukea tuottajiemme kilpailukykyä. Uskon, että meiltä tulee myös näkemyksiä rehujen kehitykseen, Lukkarinen kertoo.

– Nautasuomi yhteistyö on vasta käynnistymässä, mutta tulee näkymään nopeasti maitotiloille entistäkin aktiivisempänä toimintana ja luotettavana kumppanuutena, Lukkarinen lupaa.

– Meidän tehokkaalla kustannusrakenteellamme ja osaamista yhdistämällä olemme varmasti kilpailukykyinen haastaja. Tulemme myös selvittämään, onko meillä mahdollisuutta tehdä yhteistyötä erilaisten tuotantopanosten ja tarvikkeiden hankinnassa ja myynissä, kertoo Flink.

– Ymmärrettävästi tuottajakentällä on tällä hetkellä paljon kysymyksiä ilmassa, eikä niihin kaikkiin vielä ole vastattu. Kokonaisuuden ja hyötyjen osalta katse on pidettävä pidemmällä horisontissa. Uskon vahvasti, että molempien tietoa ja taitoa yhdistämällä saamme paljon hyvää aikaiseksi, Flink tiivistää. ■

NAUTASUOMI OY

Nautasuomi Oy on Atria Suomen, atrialaisten lihaosuuskuntien ja osuuskunta Maitosuomen yhteinen myynti- ja hankintayhtiö. Yhtiö myy A-Rehun nautarehuja ja hankkii naudanlihan Atrian ketjuun. Lisäksi Nautasuomi kehittää nautarehuja sekä tarjoaa palveluja tuotannon kehittämiseen maito- ja lihatiloille. Yhtiön tavoitteena on varmistaa kotimaiset ja laadukkaat teolliset rehut sekä kustannustehokkaat ruokinnan ratkaisut. Atria Suomi Oy omistaa Nautasuomesta 51 prosenttia.

Itikka osuuskunnan edustajistossa nuorennusleikkaus

Itikka osuuskunnan jäsenet äänestivät uuden edustajiston kevään vaaleissa. Edustajisto nuorentui merkittävästi, ja alle 35-vuotiaiden määrä kasvoi 17,8 %:sta 32,5 %:iin.

Etelä-Pohjanmaan Keskisessä vaalipiirissä äänestysprosentti nousi 52 %:sta jopa 62 %:iin. Etelä-Pohjanmaa Eteläisessä äänestysaktiivisuus nousi 48,6 %:sta 50,6 %:iin. Näissä myös ehdokkaita oli eniten suhteessa edustajistopaikkoihin. Samaan aikaan muissa vaalipiireissä äänestysaktiivisuus laski yhdestä kuuteen prosenttia.

VAALIEN ÄÄNIHARAVAT

Vaalien äänikuninkaaksi nousi **Teemu Pietilä**, maidontuottaja Kokkolasta, joka

**”Mitä enemmän
ehdokkaita, sitä
aktiivisemmin
äänestetään”**

keräsi 18 äänellään jopa 19 % vaalipiirinsä äänistä. Pietilä oli vaaleissa ehdokkaana ensimmäistä kertaa. Istuvista edustajiston jäsenistä eniten ääniä saivat

**Itikka
osuuskunta kiittää
kaikkia jäseniään
aktiivisuudesta
osuuskunnan
vaaleissa!**

Samu Rintaniemi Lapualta sekä **Antti Toija** Kauhajoelta, kumpikin 15 ääntä.

KOLME PAIKKAA RATKESI ARVALLA

Osuuskunnan vaaleissa jokainen ääni ratkaisee. Vaalituloksen perusteella kolme paikkaa arvottiin vaalien toteutuksesta vastanneen Postnord Strålforsin toimesta. Lisätietoa vaaleista löytyy osoitteesta www.itikkaosuuskunta.fi.

Jäsenwebinaari järjestettiin 8.2., ja se löytyy tallenteena Youtubesta.

Etelä-Pohjanmaa Eteläinen

Haapoja Jussi	Kurikka
Hannuksela Jussi	Teuva
Huhtala Jani	Isojoki
Kasari Päivi	Kurikka
Kujala Tapio	Kurikka
Mäkelä Henri	Kurikka
Toija Antti	Kauhajoki
Yli-Kivistö Antti	Karvia

Etelä-Pohjanmaa Keskinen

Fält Kalle	Ilmajoki
Iso-Tuisku Lotta	Ilmajoki
Knuuttila Tomi	Ilmajoki
Kortesmäki Matti	Seinäjoki

Latvala Vesa K
Nortunen Ari
Perälä Riina
Rintaniemi Samu
Sandelin Petter
Sarkaranta Juha-Matti
Sippola Harri

Etelä-Suomi

Ahonen Tomi
Koli Salomon
Matintalo Mikko
Uotila Riku-Sippo
Uusitalo Piia
Välikoski Tuomas
Äijälä Kalle

Seinäjoki
Seinäjoki
Ilmajoki
Lapua
Seinäjoki
Kauhava
Kauhava

Uurainen
Loimaa
Huittinen
Kangasala
Kankaanpää
Mänttä-Vilppula
Jokioinen

Järviseutu-Suomenselkä

Alatalo Matti	Soini
Hietaniemi Timo	Alavus
Kangasaho Seija	Vimpeli
Kraatari Mikko	Lappajärvi
Mäki-Pollari Tellervo	Alavus
Pajala Ville	Alajärvi
Saarijärvi Mikko	Evijärvi

Keski-Pohjanmaa

Alanko Ismo	Perho
Anttila Juha	Veteli
Mäki-Asiala Jere	Toholampi
Paavola Johanna	Kaustinen
Pietilä Teemu	Kokkola
Saarela Ville	Veteli
Salmén Hanna	Kannus

HEMMINGIN TILALLA

15.3.–21.3.

Rohkea Rouva ei juuri robottia jännitä

Rouva-hiehon poikiminen, Teini-vasikan ensitaival ja Narsissi-lehmän sairastuminen rytmittivät viikkoa, johon mahtui myös tarjouspyyntöjä ja tulevaan kesään varautumista. Viikon edetessä saatiin hyviä uutisia.

TUOTTAJAN VUOSI

Viikko tilalla -juttusarjassa seurataan neljän tilan arkea eri vuodenaikoina. Jokainen tila esittäytyy vuorollaan Atria Tuottajat -lehdessä ja loput kolme kertovat viikkonsa kuulumiset nettisivuilla.

Lue, miten viikko eteni muilla tiloilla: atriatuottajat.fi/viikkotilalla

MAANANTAI

Herätyskello soi kuudelta. Edellinen päivä meni migreenin kanssa, mutta tilan pakolliset työt oli silti tehtävä. Onneksi pitkät yöunet selättivät tällä kertaa migreenin. Navetalla menen ensin tietokoneelle. Näen heti, että Narsissi-lehmällä ei ole kaikki hyvin. Sen viimeisimmän lypsykerran maitomäärä on tippunut rajusti. Narsissi on poikunut kolme kuukautta sitten ja sen päivämaito on 67 litraa. Menen katsomaan Narsissin tilanteen.

Narsissi on nuupean näköinen eikä märehdi. Otan sen erottelukarsinaan, jossa saan sen lukkoparteen siksi aikaa, että selvitän tilannetta ja lääkitsen. Tunnustelen utareen, jossa kaikki lohkot ovat pehmeät. Robotti on ilmoittanut vasemman takasen maidossa olevan häikkää. Maito on normaalin näköistä, mutta hyytyy kyllä ”lettupannutestillä”. Lämpö on normaali. Lanta on normaalia löysempää. Heti itse epäilen, ettei vaan olisi coli-bakteerin aiheuttama utaretulehdus. Otan maitonäytteen soluttavasta neljänneksestä. Annan Narsissille kipulääkkeen ja tukihoidoksi pötsiä piristäviä pastoja. Tarjoan myös turvotettua pellavarouhetta, jonka Narsissi syökin sankosta suoraan.

Jatkan muita aamuhommia, jotta joutaisin osallistumaan etänä MaitoSuomi-

päivään. Juotan pienimmät vasikat, puhdistan parret lehmillä, ajan lypsyltä myöhässä olevat lehmät portin taakse tilaan, josta pääsevät vain robotin kautta pois. Työntelen appeet pienkuormaajalla lähemmäksi lehmillä ja nuorkarjalla. Jaan lisää umpiapetta ummessa oleville. Käyn puhdistaa ummessa olevien parret. Ummessa olevien mukana on myös kohta poikivia hiehoja ja Rouva-hieho näyttää siltä, että voisi poikia kohta. Otan sen varalta jo poikimakarsinaan. Soitan lääkärille Narsissista. Aikoo tulla iltapäivällä, ellei tilanne huonone päivän aikana. Lompsin puoli kymmenen aikaan sisälle syömään jotain. Eija on tällä viikolla useampana päivänä lomittamassa muualla, kuten myös tänään.

Kesken etänä järjestettävän MaitoSuomi-päivän katselen puhelimen välityksellä poikimakarsinaan, jossa Rouvan poikiminen on alkanut. Kun MaitoSuomi loppuu puolilta päivin, Rouva on jo saanut poijittua ja vastassa odottaa terhakka lehmävasikka. Annan Rouvalle lämmintä juomaa, johon laitan Helunan herätystä ja melassia. Kaikille poikiville hiehoille annan myös rutiinisti kipulääkkeen. Tästä olemme keskustelleet eläinlääkärin kanssa ja hän sitä suosittelee. Lypsän vasikalle heti ternimaidon ja juotan sen. Rouvalla onkin yllättävän hyvin maitoa heti ensimmäisellä lypsyllä. Vielä Rouvalle lypsävien apetta syötäväksi, ja se saa jäädä vasikan kanssa loppupäiväksi karsinaan. Vasikka saa nimekseen Teini. Tässä suvussa on jo Leidi, Neiti, Rouva ja nyt Teini. Kaikki ovat karjassa vielä.

Narsissille oli maistunut kuiva heinä jo vähän ja märehditiin hieman. Se on hyvä merkki. Lääkäri tuli kolmen jälkeen. Mahassa ei kilissyt eli epäilyksenä on colin aiheuttama utaretulehdus. Lääkitys aloitetaan heti pistoksena lihakse. Laitan heti robotille tiedon maidon erottelusta: lääkekuurin ja sen jälkeisen varoajan ajan maito lypsetään erilleen ja hoitolehmän jälkeen robotti tekee järjestelmäpesun. Merkitsen Narsissin punaisella värillä hoidon merkiksi. Jatkan iltanavettahommilla.

Rouva saa jäädä vasikkansa Teinin kanssa karsinaan yöksi. Teiniä ei tarvitse nyt juottaa eikä Rouvaa lypsää, kun Teini on oppinut tissille.

Iltatarkilla laitan maitoautokusille lapun, että ottaa maito huoneen jääkaapista Narsissin maitonäytteen vietäväksi labraan.

TIISTAI

Aamunavetalla Eija on kaverina. Rouva käytetään ensimmäistä kertaa robotilla.

Joskus tähän voi mennä enemmänkin aikaa, mutta nyt se onnistuu yllättävänkin helposti. Lehmää eka lypsykerta voi jännittää ja se voi pidättää maitoaan, mutta kun se ymmärtää alkaa syömään robotilta rehua, niin jännittäminen unohtuu. Lypsyn jälkeen Rouva jää lypsylehmien joukkoon, ja sillä on mahdollisuus käydä lypsällä itsekin. Maito lämmitetään Teinille maidonlämmittimellä.

Navettahommien jälkeen otan Eijan kanssa yhdeltä hevoselta verinäytteen, kun hevonen ollut kipeä ja lääkekuurilla. Meillä on neljä hevosta ja poni harrastuksena. Eija huolehtii ja valmentaa niitä (osa ravihevosia). Verinäytteet on vietävä postiin ennen klo 11, joten vien ne samalla reissulla, kun käyn lyhentämässä hiuksia kampaajalla ja käyn kaupassa.

Iltapäivällä tekstiviesti ilmoittaa, että Narsissin maitonäytetulos on valmistunut: coli-tulehdus. Onneksi aloitimme siihen purevan kuurin eilen. Ilmoitan asiasta lääkärille ja hän saapuu melkein heti. Saan loput lääkkeet Narsissille ja nupotamme myös kahdeksan vasikkaa. Samalla tarkistamme navat kaikilta vasikoilta, ja lehmävasikoilta myös katsotaan, ettei ole lisävetimiä.

Iltanavetalla lehmien appeenteon yhteydessä otan rehuauhasta näytteen.

KESKIVIIKKO

Narsissin vointi on alkanut parantua. Ruoka maistuu hyvin ja lanta on jo kiinteytynyt. Maitomääräkin on alkanut hiljalleen nousta, mutta vasemmassa takavetimessä ei juuri ole maitoa. Aika näyttää, miten sen kanssa käy. Onneksi solutus siinä on vähentynyt. Robotti ilmoittaa myös, että Narsissin proges-teronitaso maidossa on laskenut eli se on kiimassa. En kuitenkaan siemennä vielä tähän kiimaan, kun lehmä on nyt sairas. Toivon todella, että Narsissi parantuisi, koska tämä on yksi parhaista lehmistäni, EKM yli 16 000.

Rouva meni tänään helposti robottiin, vähän vain Eijan kanssa ohjattiin.

Atrian myyntiedustaja tuli sovitusti klo 9 aikoihin käymään. Keskustelimme rehuista ja niiden hintakehityksestä, joka on noususuuntainen maailman vallitsevan tilanteen vuoksi. Minulla on käytössä robotille A-Rehun tilanoma robottirehu ja appeeseen menee lämpökäsitelty rypsi/rapsirouhe sekä lisäenergiaksi suojatturasva. Vasikoilla on käytössä Alku-rehu. Pyysin samalla myös tarjousta kivennäisistä lypsylehmille ja ummessa oleville lehmillä. Yleensä keskustelemme myös kaikesta muustakin ja ”parannamme maailmaa”.

Iltapäivällä oli tulossa kauranostaja, joten säkitin kuivaajan siilosta kuroja suursäkkiin. Muutama hevostila ostaa kuroja säännöllisesti. Myös omat hevoset syövät kuroja ja loput ostaa lähellä oleva sikala. Myös ohraa myyn sikalalle tai lähitiloille.

Pyysin kolmelta eri betonielementtivalmistajalta tarjoukset säilörehusiilojen elementeistä. Tänä keväänä on rakenteilla kaksi 42 m pitkää laakasiiloa säilörehulle.

TORSTAI

Aamunavetan yhteydessä tein ummessa olevien lehmien appeen paaleista ja jaoin sen. Siemensin yhden lehmän. Kaksi lehmää (Naava ja Jenga) ovat niin voimakkaassa kiimassa, että otan ne rauhoittumaan lukkoparsiin, ettei tulisi vahinkoa muille lehmillä eikä myöskään näille kiimaisille. Nämä siemennän huomenna.

Narsissi paranee päivä päivältä ja maitomäärä nousee. Pääsee ehkä jo lähelle aikaisemmin lypettyä päivämaitoa. Tämä on ihme, kun coli-tulehdus voi olla todella ärhäkkä ja viedä lehmän henginkin. Oli tuuria, että lääkekuuri pääsi ajoissa hoitamaan. Kaikki hoidossa olevat lehmät ovat koko hoitoajan ja maidossa olevan varoajan takakierrossa ja lypsy tapahtuu valvotusti.

Päivällä tilasin petokärpäset ja pistiäiset tulevalle kesälle navettaan. Tämä on ensimmäinen vuosi, mutta olen kuullut hyviä kokemuksia toisilta tuottajilta. Petokärpäset asuvat navetassa ritilöiden alla ja syövät normaalien kärpästen toukkia, joten muuta kärpästorjuntaa ei

pitäisi tarvita yleisen siisteyden lisäksi. Petokärpäset tykkäävät pimeästä, joten niitä ei juurikaan pitäisi näkyä, eivätkä ne ole vaaraksi eläimille tai ihmisille. Pistiäiset taas on tarkoitettu olkipohjaisiin kestokuivikekarsinoiniin. Tulevan kesän jälkeen tiedän, miten ne toimivat. Iltanavetalla kuivitettiin juottovasikoiden karsina, nyt ovat olkikuivituksella. Illalla käytiin Eijan kanssa hiihtämässä 16 km lenkki. Luisto ei ollut mikään paras, kun märkää lunta oli satanut, mutta lenkki virkisti mieltä.

PERJANTAI

Aamunavetalla tehtiin rutiinihommot. Navetan lopulla siemensin eilen riehuneet Naavan ja Jengan. Otin Rouvan maitoa muutaman litran itselle ja ajattelin paistaa siitä pannaria. Mikä onkaan sen parempaa! Ohjelmoin robotille, että seuraavasta lypsystä Rouvan maito saa mennä tankkiin.

Tänään kävin optikolla, koska silmälasini hajosivat töiden yhteydessä viime viikolla. Samalla on hyvä tarkistaa näkö, kun edellisestä kerrasta on jo aikaa.

Autokuski soitti aamulla, että kurojen siemenet tulevalle kaudelle tuodaan tänään iltapäivällä. Laitoin ulos valmiiksi lavat, joille kuski voi säkit nostella.

Päivällä jäi aikaa ottaa pienet päikkärit ennen iltanavettaa.

LAUANTAI

Navetalla kaikki hyvin. Narsissi on parantunut lähes ennalleen ja Rouva oppinut itse käymään robotilla lypsällä. Ensi viikolla onkin Pikku-Myynti ja Pepsin toiset poikimiset, ja myös Reppuli ja Ratamo-hiehoilla lähenee poikimiset. Vasikoita siis on tiedossa. Vastaavasti kahden lehmän umpeenlaitto on ensi viikolla.

Päivällä maksoin laskuja ja kirjasin kuitteja kirjanpitoon. Myöhemmin aloin järjestellä ja siivota hallilla. Keväämmällä olisi tarkoitus viedä rautaromukuorma kierrätykseen.

Eija oli tänään myös omissa lomitushommissa, joten iltanavetan jälkeen tein pikaisen viikkosiivouksen talossa. Saunan jälkeen uni maistui.

SUNNUNTAI

Tänään käydään päivällä kylässä aamu- ja iltanavetan välissä. Kotiin tullessa oli kauhea keli, lunta satoi kymmeniä senttejä ja tuuli oli kova. Paikoitellen oli vaikea hahmottaa missä edes tie menee. Pihatiekin oli täysin lumessa, se täytyi ensin lingota ennen kuin pääsi pihaan. Illalla tehtiin pikainen lenkki Aatu-koiran kanssa metsässä. ■

ASiantuntijan silmin

Ennakointi ja järjestelmällisyys näky

Lypsykarjatilán työpäivät ovat pitkiä ja vaihtelevat työtehtävien suhteen paljon. Hemmingin tilalla Eeva on moniosaaja, kuten hänen ammattisiskonsa ja -veljensä ympäri Suomen. Eeva tekee appeen ja säätää robotille tulevan rehun, tarkistaa päivittäin karjan terveydentilan ja hoitaa tarvittaessa kipeitä eläimiä. Kokoukset ja edunvalvonta hoidetaan päivän aikana – etänä tietysti vallitsevan tilanteen takia. Tähän hektiseen päivän kulkuun osallistuu laaja asiantuntijaverkosto.

Lypsykarjanhoito on sitova työ, vaikka tilalla olisi lypsyrobottikin. Karjan päivittäiset tapahtumat vaativat läsnäoloa ja tarpeen tullen puuttumista asioihin. Poikimiset, rehu- ja lannoitetoimitukset ja monet muut tuotantoon liittyvät tilanteet vyöryvät läpi päivän sujuvana virtana. Kun tila suunnittelee tuotantopanosten ostot ja toimitukset yhdessä verkoston kanssa ennakoiden, sujuvat työt helpommin. Hemmingin tilalla on ymmärretty hyvin se, miten tärkeä on ennakoida asiat. Koneet huolletaan töiden jälkeen, rehut tilataan ajoissa ja pikatilanteissa tartutaan heti puhelimeen. Järjestelmällinen töiden hoito näkyy myös tilan pihamaalla. Kaikki kulloisenkin työvaiheen koneet ovat siististi järjestyksessä odottamassa työvuoroa ja muut ovat hallissa huollettuna.

Ennakointi ja suunnitelmallisuus palkitsee tuottajan myös taloudellisesti. Tarjouden ja kampanjoiden hyväksi käyttäminen on tärkeä osa talouden hallintaa. Luotettavan rehutoimittajan laaturehut antavat parhaan tuotos-panossuhteen. Näin taloudellinen tulos tulee optimoitua parhaalla mahdollisella tavalla.

Asiakkuuspäällikkönä tilakäynti tilalla, jossa asiat rullaavat hyvin ja tilan väki paneutuu kulloiseenkin eteen tulevaan asiaan tarmolla, on palkitsevaa. Kun varsinainen asia on käsitelty, jää aikaa keskustella myös muista ajankohtaisista asioista, kuten päivän polttavista puheenaisteista. Usein keskustelusta nousee esille myös uusia kehittämiskohteita, joihin sitten yhdessä etsitään vastaus.

Jari Mustonen
Asiakkuuspäällikkö, Nautasuomi Oy

TEKSTI: Tuomas Herva, Eläinlääkäri, Atria Nauta

Lue Työterveyslaitoksen
työturvallisuusohje
kryptosporidioosin
torjuntaan:

[https://www.ttl.fi/wp-content/
uploads/2019/06/krypto.pdf](https://www.ttl.fi/wp-content/uploads/2019/06/krypto.pdf)

VASIKOIDEN EROTTELU on tärkeä osa kryptosporidioosilta ja muilta tarttuvilta taudeilta suojautumista.

Kryptosporidioosilta suojautuminen

Kryptosporidium parvum -alkueläin on levinnyt viime vuosina karjatiloihimme. Se aiheuttaa voimakasta ripulia eli kryptosporidioosia pikkuvasikoilla ja niiden hoitajilla. Siltä suojautuminen on tärkeä osa tilojen työsuojelua.

Tautitapausten vähentäminen perustuu sekä taudin leviämisen hillitsemiseen vasi-koissa että omaan suojautumiseen. Vasikoiden ternimaidon saanti varmistetaan entistäkin tarkemmin, sillä se on kaiken vastustuskyvyn lähtökohta. Jos vasikoiden terveydessä on havaittavissa puutteita, niiden vasta-aineiden saanti kannattaa varmistaa verinäytteillä.

Kryptosporidioosin ja muidenkin sairauksien leviämisen ehkäisemiseksi pikkuvasikat kasvatetaan 1–3 vasikan karsinoissa 10–21 päivän ikään saakka. Tämän jälkeen ne voidaan yhdistää kertaäyttöisiin ryhmäkarsinoihin, joissa olevien vasikoiden ikähaitari on korkeintaan 3 viikkoa.

Taudin leviämisen minimoimisen lisäksi on tärkeää suojata tartunnoilta

erityisesti harjoittelijoita ja aloittelevia eläintenhoitajia. Omakin suojautuminen on paikallaan, sillä vastustuskyky ei ole täydellistä. Kaikki voivat huonolla tuurilla sairastua kryptosporidioosiin.

”Kryptosporidioosi – nouseva zoonoosihanka nautakarjoissa” -hanke teki tuottajille kyselytutkimuksen, jonka mukaan suojaamia käyttää valitettavan harva tila. Siinä nousi esille myös eläintiloissa tupakoinnista ja kännykän käytöstä aiheutuva riski. Niitä kannattaa välttää.

Jokaisen työntekijän on syytä suojata itseään ja estää tartunnan leviäminen navetasta itsensä mukana muihin ihmisiin. Ennen eläintiloihin menoa vaihdetaan työvaatteet, suojakäsineet ja kengät. Kertakäyttöhanskoja kannattaa käyttää aina sairaita eläimiä

käsiteltäessä. Suusuojien käyttö on perusteltua karsinoita tyhjennettäessä, ripuloivia eläimiä hoidettaessa ja aina kun lantaa voi roiskua omille kasvoille.

Eläintiloissa työskentelyn jälkeen laitetaan kertakäyttösuojaimet roskiin, pestään kädet huolellisesti saippualla, puhdistetaan työvälineet ja navetassa mahdollisesti mukana ollut kännykkä, riisutaan työvaatteet sekä puetaan puhtaat vaatteet ja kengät, sotkematta niitä navetasta kantautuneella pölyllä ja muulla lialla. Tämä on helpointa toteuttaa, jos navetan eteisessä on tautisuoja-pekki poikittain. Hyvä tautisuojaus on tärkeää, ettei kanna vasikoiden tartuntoja omille lapsille tai muillekaan ihmisille, koska tartunta voi tulla myös ihmisestä toiseen. ■

TEKSTI: Laura Lindén, Kind Company

Kaikki narut käsissä

Maatalousyrittäjän on pidettävä tilan aikataulut, vastuut ja tehtävänjako takaraivossa siitä riippumatta, montako työntekijää tai alihankkijaa toimintaan osallistuu. Lue, miten tähän yhtälöön on tiloilla onnistuttu sovittamaan oma jaksaminen, turvallisuus ja työajanhallinta.

TEKSTI: Laura Lindén, Kind Company

”Isäntä ei saa nukkua onnensa ohi”

Kun lastauspäivä koittaa, Paloniemen tilalla tehdään kaikki sen varmistamiseksi, että päivän tarkasti synkronoidut aikataulut pitävät alusta loppuun asti. Joukkuepelillä turvataan lintujen hyvinvointi ja ketjun toiminta.

Kun **Pasi Paloniemi** oli yläasteella, kotitilalla alettiin kasvattaa broilereita sikojen sijaan. Nyt Pasi ja **Anu Paloniemen** Uutela Oy:n kolmessa kasvatamossa Lapuan Longinkylällä kasvaa parhaimmillaan 90 000 kanaa. Tilan pelloilla viljellään vehnää omille linnoille sekä kauraa ja hernetä A-Rehulle rehu- raaka-aineeksi.

Päivittäisissä töissä Paloniemellä on apuaan osa-aikainen työntekijä, mutta lastauspäivinä tilalla pyörii lisäksi useita urakoitsijoita, joita ilman lintujen keruu, lastaaminen, kasvattamojen pesu ei onnistuisi aikataulussa. Heidän avullaan isäntä ehtii itse keskittyä omaan rullanssiinsa, eli lastauksen valmisteluun. Työ alkaa jo tunteja ennen kuin aletaan lastaamaan, mutta itse lastauksessa aikaikuna on pieni. Ruoan ja veden antamista linnoille ei saa lopettaa liian aikaisin.

Kun työt on saatu käyntiin, on yleensä yö ja Paloniemi menee kotiin odottelemaan, että hänet soitetaan paikalle seuraavan kasvattamon tullessa tyhjennysvuoroon.

– Kun tila siirtyi vastuulleni 2000-luvun alussa, huomasin, että on hyvä tehdä paperille omat minuuttiaikataulut lastauspäiviksi. Kaikesta on oltava selvillä koko ajan. Ja aina on hyvä, jos päästään aloittamaan lastaus pikkuisen etuajassa, Paloniemi kertoo.

APUA JAKSAMISEEN

Paloniemen luottoporukkaan kuuluvat Lape-Lastaus Oy, kurottajayrittäjä **Ville Saari** ja tilan oma osa-aikainen **Arsen Cheburgajev**. Kasvattamojen pesusta vastaa pesuyrittäjä **Jouni Loukasmäki**.

Enimmillään tilalta voidaan kuljettaa lastauspäivän aikana yhdeksän täysperävau- nurekallista lintuja.

– Oman jaksamisen ja eläinten hyvinvoinnin kannalta on todella tärkeää, että yhteistyö toimii ja on hyvät porukat, joihin voi luottaa ja jotka sopeutuvat, jos jossain kohtaa ketjua tulee viivästystä. Meillä on jo vuosia ollut samat urakoitsijat ja homma toimii hienosti. Lastausporukalla on oma rytmi ja ammattitaito ja pesuri tulee aina ajallaan, Paloniemi kehuu porukkaansa.

Paloniemi on ollut itsekin aikoinaan mukana keräämässä ja lastaamassa kanoja ja tietää, että pesutkin hoituisivat, jos olisi enemmän porukkaa omasta takaa. Järki- syyt puoltavat kuitenkin ostopalveluja.

– En koe järkeväksi hankkia omaa kurot- tajaa, koska sille olisi tosi vähän muuta hommaa. Ja lastauspäivinä aikaa menee ihan riittävästi näihin nykyisiin hommiin. Pitäähän sitä jossain vaiheessa nukkuaakin.

Kun uudet untuvikot ovat tulossa tilalle, Paloniemi pyytää tutulta WhatsApp-ryh- mältään apua niiden levittämiseen. Lähialueen väestä kootun ryhmän kesken palveluksia tehdään puolin ja toisin. Useim- miten lisäksi on tarpeen, jotta työ saadaan tehtyä nopeasti.

– Tipujen on päästävä syömään ja juomaan, eikä kasvattamon lämmössä ja suojavarusteissa ole kenenkään hyvä puurtaa kovin pitkään, Paloniemi muis- tuttaa.

– Lopulta vastuullani on huolehtia, että kuorma lähtee ajallaan, linnut voivat hyvin, eivätkä ihmiset joudu minun takiani sei- somaan tyhjänpanttina tehtaalla, kiteyttää Paloniemi. ■

KOLME VINKKIÄ

1 Huolehdi siitä, että aliura- koitsijoilla on hyvät työ- kentelyolosuhteet tilalla: hiekoita pihamaa liukkailla, pidä taukotila siistissä kunnossa ja varmista, ettei tiellä ei ole kulkuesteitä.

2 Tee itsellesi yksityiskoh- tainen aikataulu erikseen jokaisesta kasvattamosta lastauspäiväksi, jotta pysyt aina tilanteen tasalla: mil- loin lopetetaan ruokinta, milloin lastaus alkaa, milloin vesi- ja ruokintalin- jat nostetaan ylös, milloin alkaa lastaus.

3 Pyrkikää aloittamaan lastaus hieman etuajassa, jotta mahdolliset konerikot tai muut odottamattomat yllätykset eivät myöhästyä kuorman lähtöä.

”Oman jaksamisen ja eläinten hyvinvoinnin kannalta on todella tärkeää, että yhteistyö toimii ja on hyvät porukat, joihin voi luottaa.”

TEKSTI: Laura Lindén, Kind Company

”Kiireellisin työ tehdään aina ensin”

Kun tilan viljelyala kasvaa ja sivutoimikin on hoidettava kunnialla, ei yksi mies kerkeä joka paikkaan. Naapuriavulla on iso vaikutus työn mielekkyyteen.

Timo Hannila on isokyröläinen viljelijä, jolla on 175 hehtaaria peltoja ja vuokramaita

Isonkyrön ja Laihian alueilla. Ohran, kauran, syysvehnän ja herneen viljelyn ohella hän hoitaa maatalouksien kirjanpitoa tilitoimisto Finanssila Oy:n alihankkijana sekä itsenäisenä yrittä- jänä. Vaikka merkittävä osa tulosta tulee toimistotyöstä, Hannila näkee itsensä päätoimisena viljelijänä.

– Karsastan sivutoimiviljelijä-nimi- kettä. Kevästä syksyyn se on aikataulul- lista sumplimista. Asiakkaiden työt pitää hoitaa ajallaan ja niin myös viljelytoimet. Ei maata kannata eikä pysty viljellä, jos ei ole sisäistä paloa, Hannila sanoo.

Siinä missä tilitoimiston työt perus- tuvat työajanseurantaan ja sähköisiin kalenterimerkintöihin, kasvinviljelyti- laansa Hannila johtaa ruutupaperikirjan- pitoonsa ja muistiinsa luottaen. Vanhem- milta saadut opit ja agroligin koulutus ovat kantaneet vuodesta 1993 lähtien. Lisäksi Hannila on tehnyt jo yli 10 vuotta yhteistyötä läheisen maitotilan yrittäjien, **Jari Uiton** ja **Sari Vallinohovin**, kanssa. Viime vuosina myös Hannilan sisko on tullut sesonkiaikoina apuun kiireitä hel- pottamaan ja töitä opettelemaan.

– Tilanne on siitä ihanteellinen, että yhteistyö sekä siskon että yhteistyötilan kanssa perustuu luottamukseen. Tiedän, että asiat tulee hoidettua, eikä kukaan kuluta annettuun työhön määräänsä enempiä aikaa, Hannila kertoo.

YHTEISIÄ HANKINTOJA

Hannila on hankkinut maitotilan kanssa muutamia yhteisiä koneita, ja omaakin kalustoa lainaillaan ristiin. Toi-

sinaan tilat ovat tehneet myös yhteistilauksia siemenviljasta, lannoitteista tai kasvinsuoje- luaineista.

Timo tapaa auttaa Jaria ja Saria viljojen kylvössä, puinnissa ja kuivauksessa, sie- menviljan lajittelussa ja peittauksessa sekä rehunajoissa; maitotilalta hän on puoles- taan saanut apua esimerkiksi äestyskseen ja viljanajoon.

– Kiireellisin työ tehdään aina ensin, oli se sitten omalla tai toisen tilalla. Joustoa löytyy molemmiin puolin, Hannila kertoo toiminta- periaatteesta.

Vuoden tekemisistä tehdään aina yhteen- veto, mutta yhdessä on sovittu, ettei pienistä asioista tehdä numeroa.

– Pitkässä juoksussa tilanne tasaantuu ja yhteistyön edut ovat suuremmat, niin kauan kun kumpikaan ei tunne jäävänsä häviölle, Hannila selittää.

Viljelytoiminnassaan Hannila pyrkii koh- tuullisella panostuksella hyvään tulokseen. Tarkoituksena on myös kokeilla muokkauk- sen vähentämistä, mikä säästäisi työtä, sekä lisätä syysviljoja työhuippujen tasaamiseksi. Vaikka työ on Hannilasta mukavaa, hän kokee ajoittain liikatyöllistymistä. Se vaikut- taa omaan ja perheen jaksamiseen.

– Kun työmäärä lisääntyy, on pakko teettää ulkopuolisilla ja oppia luottamaan, että joku toinen voi tehdä saman työn, hän toteaa. Tilan töistä on ulkoistettu muun muassa metsätyöt ja lietteenlevitys sekä vil- jelysuunnitelmien ja tukihakemusten teko.

Viljasadostaan Hannila myy noin puolet A-Rehulle Koskenkorvaan ja puolet Altialle. Koskenkorvan viljan vastaanotto on lähellä ja viljelysopimusten ansiosta menekki on varma.

– Rehuvehnää tai -hernetä ei varmaan ilman A-Rehun kysyntää olisi tullut viljeltyä. ■

KOLME VINKKIÄ

1 Tee viljelysopimus, niin saat varmistettua viljan menekkin.

2 Keskity itse päätoimeen, äläkä päästä hommaa leviämään. Opettele luottamaan, että joku toi- nenkin voi hoitaa homman yhtä hyvin tai jopa parem- min.

3 Yhteisesti hankitut koneet keventävät tilan investoin- tikustannuksia. Joustoa pitää kuitenkin löytyä molemmilta osapuolilta. Jos haluat hoitaa työt tar- kalleen tiettynä ajankoh- tana, pitää kaluston olla oma.

”Yhteistyön edut ovat suuremmat, niin kauan kun kumpikaan ei tunne jäävänsä häviölle.”

TEKSTI: Laura Lindén, Kind Company

”Suoraviivaista toimintaa, jossa ei rönstyillä liikaa”

Maitotaipale Oy:n tilaa johdetaan työn helppous ja turvallisuus sekä eläinten hyvinvointi edellä. Työ ja perhe-elämä halutaan saada tasapainoon.

Mikko Lihavaisen ja hänen puolisonsa **Titta Pehkosen** maitotila Liperissä yhtiöitettiin vuonna 2017 Maitotaipale Oy:ksi. Seuraavana vuonna tilalle tehtiin uusi kahden robotin navetta, mikä mahdollisti eläinmäärän tuplaamisen ja tarjosi tilaisuuden suoraviivaistaa töitä. – Uuteen tilaan on aina helpompi toteuttaa uudistuksia kuin vanhaan, toteaa tyytyväinen Lihavainen. Vanhaa parsinavettaa ehdittiin laajentaa hänen aikanaan kolme kertaa, mutta sokkelomainen rakennus ei enää tuntunut niin helppohoitaiselta.

Nyt tilalla on 142 lehmää ja 140 hehtaaria peltoa nurmentuotannossa omalle karjalle. Toiminnan laajenemisesta huolimatta isäntäpariskunnan tekemät ratkaisut, kuten hiekkaparsien käyttöönnotto, työvaiheiden automatisointi ja koneellistaminen, lietteenlevityksen ulkoistaminen sekä töiden oikea rytmittäminen ovat mahdollistaneet sen, että perhe-elämälle jää enemmän aikaa.

– Ennen uutta navettaa lapset oli usein jätettävä hoitoon, sillä vanhaan parsinavettaan ei ollut turvallista ottaa heitä mukaan. Nyt kun lapset ovat kouluikäisiä, etenkin lypsyrobotit mahdollistavat töiden aikataulutuksen mahdollisimman hyvin koulupäivän ajalle, Lihavainen kertoo.

VUOROTELLEN NAVETASSA

Isäntäpariskunnalla on selkeä keskinäinen työnjako, ja kesäkaudella apuna on harjoittelija. Titta huolehtii jalostus-, siemennys- ja karjapuolen kirjanpitoista ja Mikko hoitaa ruokintaa. Yhteiset työt, kuten tarkkailun ja puhdistukset, he hoitavat vuoropäivin, kumpikin

omalla navettavuorollaan. Työt on mietitty niin, että yksi ihminen pystyy ne hoitamaan, eivätkä ne kuormita liikaa. Rehun siirtäjä ja vain kerran viikossa täyttää vaativa hiekkaparsi tukevat tätä.

–Työajanseurantasovelluksen avulla huomasimme myös, että navetassa ei kannata olla yhdessä töissä. Toisella menee silloin aikaa odotellessa ja seisokkellessa. Samat työt tekee yksin melkein samassa ajassa, Lihavainen kertoo havainnoistaan.

Töiden rytmityksessä tilan prioriteettina on, että tuotannon kannalta tärkeät työt tulevat hoidetuksi ja eläimet pysyvät terveinä. Sitä varten paikat pidetään sellaisessa järjestyksessä, että työt sujuvat nopeasti, tehokkaasti ja turvallisesti. Tila voittikin Melan järjestämän Turvallinen maatala 2020 -kilpailun muun muassa hyvän työturvallisuusasenteensa ansiosta.

– Olemme kiinnittäneet turvallisuuteen entistä enemmän huomiota. Kunnioitus eläimiä kohtaan ja varovaisuus niitä käsitellessä on lisääntynyt sen jälkeen, kun Titta jäi hiehon tallomaksi ja katkaisi jalkansa. Kiireellä ei pidä koskaan mennä ottamaan vasikkaa ja aitojen avulla lähes tyttään, Lihavainen kertoo.

Sekin tilalla on huomattu, että työt eivät tekemällä lopu. Päivät pyritään pitämään 6 tunnin mittaisina, jotta kokonaistyöaika olisi suurin piirtein sama kuin työsuhteessa olevalla. Aikaa vievät ja ei-niin-päivän-päälle olevat työt pyritään ulkoistamaan tai siirtämään, jotta perheelle jäisi myös vapaa-aikaa.

– Kyllä nyt alkaa tuntumaan, että omat työajat ovat järkevät. Rehuntekokuiluissa sen huomaa, että jos jatkuvasti tekisi pitkää päivää, niin tuotanto ja oma jaksaminen siitä kärsisi. ■

KOLME VINKKIÄ

1 Jokainen tilan työvaihe kannattaa miettiä läpi, sillä pienilläkin muutoksilla voi olla suuri vaikutus työaikaan. Kuvaa työskentelystäsi video ja pyydä toista osapuolta antamaan palautetta.

2 Omat koneet houkuttavat tekemään koneurakointia muillekin. Harkitse tarkkaan omat voimavarasi ja ajankäyttösi, ettet kuormita itseäsi liikaa.

3 Kun navetta on hyvässä järjestyksessä ja eläinten olosuhteet ovat hyvät, työt on helpompi tehdä tehokkaasti ja turvallisesti.

”Työt on mietitty niin, että yksi ihminen pystyy ne hoitamaan, eivätkä ne kuormita liikaa.”

TEKSTI: Laura Lindén, Kind Company

”Aika raakasti sanon, onnistuttiinko”

Juha Savelalla on monta rautaa tulossa sekä kasvinviljelyn että eläintuotannossa parissa. Omat ja yhteisesti omistetut yritykset tukevat toistensa toimintaa.

Kun Savela peri Sastamalassa sijaitsevan viljatilansa vuonna 2001, peltoalaa alettiin voimakkaasti kasvattamaan.

Nopeasti kävi ilmi, että viljantuotanto tarvitsi tuekseen kotieläintaloutta. Nyt Savelan Tila Oy:llä on viljelyksessä 570 hehtaaria peltoa, jonka sadolle riittää kysyntää Savelan ja yhtiökumppani

Tommi Rannan yhteisessä lihasikalassa, Pekonia Oy:ssä. Pekoniassa kasvaa 5 500 lihasikaa, joten Savelan viljelykselle riittää kallisarvoista lietettä. Sikala puolestaan hyötyy riittävästä viljaomavaraisuudesta sekä turvatusta lietteenlevitysalasta. Savelan yritystoimintaan kuuluvat myös osakkuudet lietteenlevityksiä hoitavassa Suomen Lannansijoitus Oy:ssä, ja broilereiden haudontamunia tuottavassa Emofarmi Oy:ssä.

Pekonian asioiden johtamisessa on selkeä työnjako. Juha vastaa taloudesta, rahaliikenteestä, raporteista ja pallosta, kun taas Tomi, jolla on myös oma sikalayritys, vastaa tuotantoon liittyvistä asioista. Töissä on kaksi kokopäiväistä työntekijää, joista toinen toimii Pekonian vastaavana sikalanhoitajana, sekä kaksi osa-aikaista työntekijää, jotka tekevät töitä myös Savelan ja Rannan muissa yrityksissä.

– Pekonia ottaa tarvittavat tunnit ensin. Tarjoamme täydentävää työtä, ja saamme myös helposti lisäapua sikalaan, kun sitä tarvitaan, Savela kertoo. Tarkan tuntiseurannan ja budjetoinnin ansiosta tunnit eivät tapaa mennä yli tavoitteiden.

VERTAILUTIEDON KAUTTA

Pekonia on mukana Atrian pilottiprojektissa, jossa vertaillaan useamman

lihasikalan kesken kokonaistyöaikaa per lihasika, sekä eri työvaiheisiin käytettäviä työaikoja. Pekonia on pärjännyt vertailussa erittäin hyvin.

– Esimerkiksi osastojen pesuun menevä aika kiinnostaa. Vuosi sitten hankittu pesurobotti säästi karkeasti työaikaa 20 viikotunnista kuuteen. Työaikakirjauksia tehdään myös kännykällä, mikä tuo joustoa työvaiheesta tai yrityksestä toiseen vaihtamisessa.

Savela laatii tulosdatan jokaisen viikon teuraskuormista, ja hyödyntää muuten Atrian ja lihasikalaverkoston vertailutietoraportteja. – Yleensä jo perjantai-iltana kysellään, miten viikon punnitukset ja mittaukset ovat onnistuneet. Nopea palaute on tärkeää, Savela sanoo.

Tuloksista käydään välitöntä keskustelua viestiryhmissä ja sitä jatketaan kuukausipalaverissa. Jos tavoitteisiin on päästy, palkkaan lisätään tulospohjainen bonus.

–Vertailutiedon ansiosta työntekijät pysyvät mukana myös oman työn onnistumisessa. He sen työn ja onnistumiset tekevät, itse olen vain sparraajan ja tuen antajan roolissa, Savela sanoo.

Tällä hetkellä kehityshuomio on tilan päiväkasvuissa.

– Olemme esimerkiksi vertailleet osastojen viikoittaista rehunkulutusta verkoston muihin tiloihin, jotta syönnin kehittämis-tarpeen tarkka aikajana paljastuisi.

Omaa työaikaansa Savela hallitsee antamalla selkeät työkokonaisuudet eteenpäin. Näin hänelle jää aikaa hoitaa pienet, sekavat ja selvittelyä vaativat työt, jotta kaikki tulee varmasti hoidetuksi.

– Myös jatkuvien yllätysten hoitamiseen on varattu aikaa, jotta kokonaisuus pysyy kurssissaan. ■

KOLME VINKKIÄ

1 Älä yliarvioid omia kykyjäsi työmäärän suhteen. Itsensä ruoskiminen ei johda mihinkään.

2 Oman tilan vertailu muihin vastaaviin tiloihin joka saralla on tärkeää menestymisen kannalta. Tulokset ja luvut ratkaisevat, eikä niiden selittelyyn kannata keskittyä. Jos jollain osaluueella menee keskivertoa huonommin, sitä pitää kehittää.

3 Jos yritystoiminnalla on jatkaja tiedossa, aloita kokemuksesi ja osaamisesi siirtäminen ja sukupolvenvaihdoksen miettiminen ajoissa. Savelan sanoin: ”Maatila on jokaisella sukupolvella vain lainassa, ja oma osuus sukupolvien ketjussa tulee hyväksytysti suoritetuksi vasta, kun saan seuraavan sukupolven myös hyvään alkuun.”

”Jo perjantai-iltana kysellään, miten viikon punnitukset ja mittaukset ovat onnistuneet.”

Rypsi viljelyn monipuolistajana

Palkokasvien ohella öljykasvit ovat yksi tärkeimmistä rehun raaka-aineista ja merkittävä kotimaisuusasteen lisääjä. Viljelyssä öljykasvit eivät poissulje palkokasvien viljelyä, sillä molemmille löytyy tarvetta niin Suomessa kuin Atria-ketjussakin.

Viljelykierrossa rypsiä viljellään oikeaoppisesti samalla pellolla 5–6 vuoden välein. Tiheämpi viljelykierto lisää möhjuuren ja pahkahomeen riskiä. On huomioitava myös pahkahomeen muut isäntäkasvit, kuten herne ja härkäpapu. Ne vaativat myös vähintään 4 vuoden tauon öljykasviin. Korkean satotason saavuttamiseksi öljykasville tulee valita hyvärakenteinen peltolohko, jonka maan rakenne, pH ja viljavuus ovat kunnossa. Perusmuokkaus valitaan maalajin mukaan. Syyskynnetty kivennäismaa on suositeltavaa tasausäestää heti keväällä, jotta kevätkesteutta saadaa varastoitua. Samalla maa lämpenee ja rikkakasveja torjutaan mekaanisesti.

VINKIT KYLVÖSIEMENMÄÄRÄÄN JA TORJUNTAAN

Rypsi kylvetään siemenmäärällä 5–6 kg/ha. Tiheämpi kylvä tuottaa kasvustoon enemmän lehtimassaa, jolloin tuholaismuuttoriski on pienempi. Riittävä kylvötiheys onkin avain onnistuneeseen satoon sellaisina vuosina, jolloin tuholaisia on paljon. Rypsi tarvitsee tyyppä suurin piirtein yhtä paljon kuin kevätviljat, mutta fosforin ja kaliumin tarve on hieman suurempi. Starttiravinnetta kannattaa ehdottomasti käyttää.

Tuholaisten torjuntakertotia voi kokonaisuudessaan tulla jopa neljä tai viisi. Tuholaisia on hyvä tarkkailla taimetumistuksesta kukinnan alkuun päivittäin. Tuholaistorjuntaan kannattaa yhdistää hivenlannoitus esimerkiksi Zoomilla,

sillä rypsi tarvitsee etenkin tyyppä, rikkiä ja booria kasvukaudella. Havaintojen perusteella hivenruiskutus edistää kasvuston toipumista tuholaismuuttoriskistä.

”Palkokasvien ja öljykasvien viljely samassa viljelykierrossa eivät poissulje toisiaan”

Rikkakasveja torjutaan tarpeen mukaan. Butisan Top on hyvä vaihtoehto leveälehtisten rikkakasvien torjuntaan Synthia-lajikkeella. CL-lajikkeille vaihtoehto on Clamox. Juolavehneä ja hukkakaura kannattaa torjua Targa Superilla. Kukinnan aikaan ensimmäisten terälehtien pudottua on pahkahometorjunnan aika. Pahkahometorjunta on erityisen tärkeä toimenpide etenkin sateisina vuosina ja tiheässä kasvustossa.

PÖLYTYKSESTÄ HYÖTYÄ

Rypsi on ristikkukainen kasvi, joka tarvitsee pölytystä tuottaakseen satoa. Luonnonpölyttäjien lisäksi kannattaa hakea yhteistyötä mehiläistarhurien kanssa. Hyvin kukkiva rypsikasvusto tuottaa yleensä hyvän hunajasadon – yhteistyö on molemminpuolista. Pölyttäjien elinolosuhteiden turvaamiseksi on tärkeä luoda monipuolinen elinympäristö: huonosti tuottavia metsänreunapelloja voi esimerkiksi kylvää kukkiviksi maisemapelloiksi.

RYPSIN VILJELYN EDUT

Rypsi on hyvä kasvivalinta monipuolistamaan viljelykiertoa – se soveltuu myös eloperäisille maille, jotka eivät sovellu herneelle tai härkäpavulle. A-Rehu ostaa rypsiä viljelijöiltä, ja siitä jalostetaan rypsirouhetta rehujen raaka-aineeksi. Olisi hienoa, kun kaikki tarvittava rypsi tuotettaisiin kotimaassamme. Palkokasvien ja öljykasvien viljely samassa viljelykierrossa eivät poissulje toisiaan – kunhan viljelykierto toteutetaan riittävät väliuudet huomioiden, on se askel kohti entistä monipuolisempaa viljelyä. Samalla voidaan vähentää kasvitautilisriskiä herneenlakasteelle ja öljykasvien möhjuurelle, jotka saattavat säilyä maassa jopa 10 vuotta. ■

RYPSI

- viljelykierto 5–6 vuotta
- kylvötiheys 5–6 kg/ha, riittävä taimetiheys pienentää tuholaismuuttoriskiä
- 2–3 tn/ha rypsisato vaatii fosforia ja kaliumia enemmän kuin kevätviljat
- tuholaistorjunta ja hivenlannoitus kasvukaudella
- pölyttäjät tärkeitä
- rikkakasvien torjunta lajikkeen mukaan

”Kaikki ymmärtävät, minkä äärellä ollaan”

Kuljetusliike Koivulahti Oy on ollut väkevästi kiinni Atria siipikarjaketjun alkutuotannossa jo 40 vuotta, ja kuljetusalalla nyt kolmannessa polvessa. Helmikuussa 2021 toimitusjohtajan saappaisiin astui Jouni Koivulahti.

Koivulahti Oy:n rekat ovat tuttu näky Atrian broileritilojen pihossa. Rehukuljetukset noin sadalle siipitilalle pyörivät 24/7. Koivulahden kuljettajia tarvitaan tiloilla myös siinä vaiheessa, kun linnut on aika kuljettaa Nurmon siipikarjateurastamolle. Yhteistyö tilojen, A-Rehun ja Atria Siipi-ketjun kanssa perustuu luottamukseen ja kokonaisuuden ymmärtämiseen. – Koko hommaa ei olisi, jos tuottajia ei olisi. Me tarjoamme tukipalvelut heidän kasvatusprosessilleen ja jokainen työntekijämme ymmärtää, että kaikki työskentelevät saman tuotteen eteen, Jouni Koivulahti kiittelee.

Rehukuljetukset ovat merkittävä osa Koivulahti Oy:n toimintaa, ja kuljetusten aikataulut ovatkin täysin kiinni tilojen tekemistä tilauksista ja tilanteesta. Äkilliset tarpeet ja muutokset edellyttävät toisinaan nopeita peliliikkeitä. – Esimerkiksi ajojärjestystä voidaan tarpeen mukaan muuttaa, jotta rehujen riittävyys tiloilla pystytään varmistamaan. Joskus mietitään yhdessä rehu-tehtaan kanssa, pystyttäisiinkö jonkin

tietyn tilauksen toimitusta nopeuttamaan, Jouni kertoo.

KASVUA JA KEHITYSTÄ TILOJEN RINNALLA

Teuraseläinkuljetuksia Koivulahti Oy hoitaa arkisin ja useimmiten yöaikaan eri puolilla Etelä-Pohjanmaata. Lintujen lastaukset on aikataulutettu suurella tarkkuudella, jotta kuljetukset ehtivät Nurmoon juuri ajallaan, eikä teurastamon toiminta häiriinny. Se on ollut toiminnan edellytyksenä vuodesta 1981 lähtien, jolloin Jounin paappa Erkki Koivulahti ja isä Jarmo Koivulahti aloittivat broilerikuljetukset silloiselle Itikalle. Sen jälkeen kananlihan kulutus ja tuotanto on kasvanut, ja Koivulahdet ovat kasvattaneet toimintaansa tilojen rinnalla.

– Alussa kuljetettiin 50 000 lintua viikossa, nyt 125 000 päivässä. Nykyiset automme ovat erityislaatuista kalustoa ja juuri tähän työhön muokattuja, Jouni vakuuttaa.

Kuljettajien arjen kruunaavat yhteiset onnistumiset tilojen arjessa.

– Kun isäntä saa uuden kasvattamon valmiiksi ja sinne viedään ensimmäisiä rehuja tai sieltä haetaan ensimmäiset kuljetukset, ne ovat kohokohtia itsellekin, kertoo Jouni.

Hän on elänyt itse kuljetusliikkeen arkea koko ikänsä ja päässyt jo varhain mukaan suunnittelutyöhön ja ajohommiin. Ajot eivät ole poissuljettuja toimitusjohtajan pestissäkään. Sen, kuten monet muutkin yrityksen periaatteista, Jouni on perinyt isältään Jarmolta, joka jäi virallisesti eläkkeelle 1.5.2021.

– Tuntuu hyvältä, että isä pystyy luottamaan minuun ja tähän porukkaan. Meillä on 25 työhönsä sitoutunutta kuljettajaa ja heidän joukossaan alusta asti mukana ollut konkari, Jouni kertoo.

UUSI TEURASTAMO, UUDEN AIKAKAUDEN ALKU

Atrian uusi siipikarjateurastamo on valmistuessaan nykyistä tehokkaampi, mikä vaatii kuljetusliikkeeltä valmistautumista ja ennakoitua. Suunnittelutyö on jo alkanut, ja Jouni on päässyt kertomaan kuljetusliikkeen näkemyksiä käytännön kuljetusratkaisuista ja toimintatavoista. – Se on projekti, joka pitää hoitaa kunnialla. Ja kasvaa tarpeeseen, niin kuin on tehty 80-luvulta lähtien, Jouni kiteyttää. ■

Tuotantotulokset 2020

Päiväkasvut ja emakkopopulaation tuottavuus kertovat viime vuosien kehityksestä ja osoittavat tulevaisuuden painopisteet.

PAINOPISTE – KOHTI KOKO KETJUN TEHOKKUUTTA

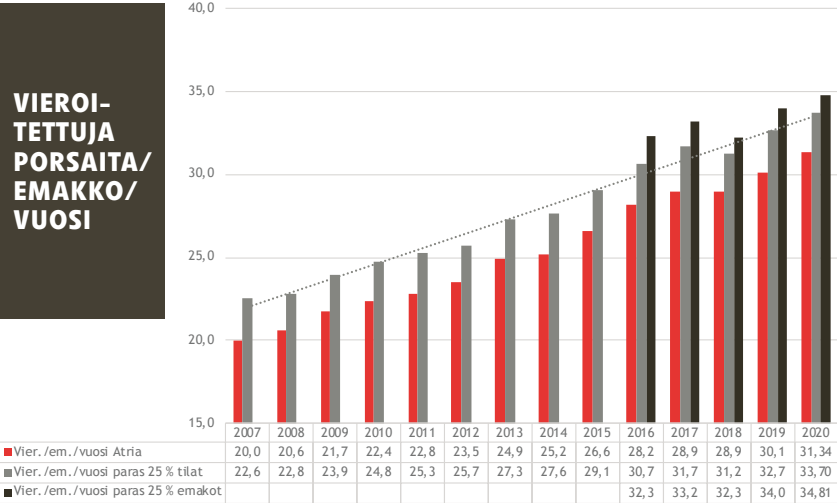
Atrialaisten sikatilojen tuottavuus kehittyä edelleen jopa yllättävän paljon. Hyvä tuottavuus on välttämätön tuotannon kilpailukyvyllle. Tulevaisuudessa painopiste on tasalaatuisuudessa ja Atria Sikaketjun kokonaistavoite on 2 800 kg teuraspainoa emakko kohden.

VALTAVALLA TUOTTAVUUSLOIKALLA 2020 LUVULLE

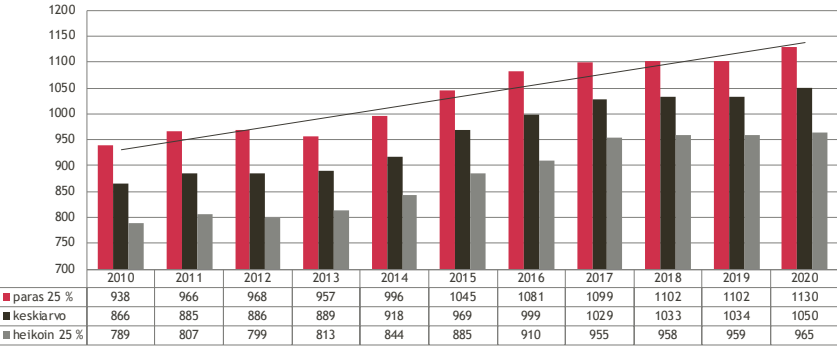
Uudet sikarodut otettiin asteittain käyttöön 14 vuotta sitten. Sen jälkeen koko emakkopopulaatiossa tuottavuus on noussut 11,4 porsasta vuosiemakkoa kohden. Tuottavuusloikka on ollut valtava, mutta se näkyy tällä hetkellä myös painohajontana läpi tuotantoketjun. Tutkimuksen mukaan vieroitusvaiheen painohajonta kasvaa sikojen kasvaessa.

LIHASIKOJEN TULOKSET JATKOIVAT KEHITTYMISTÄ

Lihasiikojen päiväkasvut ovat kehittyneet edelleen, mikä on kyllä jopa yllättävää tällä tasolla. Porsaiden painohajonta haastaa lihasikatuotannon tehokkuuden parantamista. Pienet porsaas eivät ennätä kasvaa optimaaliseen teuraspainoon. Viime vuosina on panostettu myös lihakkuuden kehittämiseen ja yhä useampi tila on alkanut seurata ja kehittää rehunkulutusta ja rehuhyötysuhdetta.

PÄIVÄKASVUN KEHITTÄMINEN

Atrian lihasikatuotanto kansainvälisessä vertailussa

Sijoittamalla Atria Sika -lihasikatuotannon keskimääräiset lukemat kansainväliseen vertailuaineistoon, Interpigiin, saadaan hyvä käsitys tuotantomme kustannuskilpailukyvyistä eri osa-alueilla. Yleisellä tasolla voidaan todeta, että lihasikatuottavuus on erinomaisella tasolla ja ruokintakustannus on erittäin kilpailukykyinen.

Lihasiikatuotannon tuottavuutta tarkasteltaessa Atrian tulokset ovat maailman kärkiluokkaa (aineisto vuodelta 2019).

Meidän hyvät tuotanto-olosuhteemme ja sikojen yhtäaikaisten ruokinta, kohtuullisen hyvä terveystilanne ja hyvät rotuvalinnat mahdollistavat jopa maailman kovimmat kasvutulokset. Kansainvälisestä aineistosta rehuhyötysuhdetta on vaikea luotettavasti vertailla, sillä rehuarvojärjestelmät ovat kovin erityyppiset jo Euroopan sisälläkin. Sama pätee myös esimerkiksi lihakuuteen.

Vaikka Suomi ei kustannuksiltaan ole halvimpia maita, on meillä kuitenkin ruokintakustannus sikaa kohden hyvällä tasolla. Liemiruokinta elintarviketeollisuuden sivuvirtoja hyödyntäen on meidän vahvuutemme myös ympäristötarkastelun kannalta. Toisaaltaan edullisempien sivuvirtojen hyödyntäminen saattaa näkyä hieman korkeampana työ- ja investointikustannuksena.

”Liemiruokinta elintarviketeollisuuden sivuvirtoja hyödyntäen on meidän vahvuutemme myös ympäristötarkastelun kannalta.”

Muut muuttuvat kustannukset ovat Suomessa selvästi verrokkimaita korkeammat mm. kuivikkeiden, veden ja eläinten hävityskustannusten osalta. Suomessa lietekustannus on noin 1,2 euroa/sika, kun Hollannissa kustannus on 6,7 euroa/sika. Vertailu sisältää myös porsaan välitys- ja kuljetuskustannuksen. Se on Suomessa hieman verrokkimaita korkeampi. Työkustan-

nus tuotettua sikaa kohden on hieman verrokkimaita korkeampi. Keskimääräisenä palkkakustannuksena on käytetty 19 euroa/h, sisältäen sivukulut. Monelta osin lainsäädännön vaatimukset, kuten pitkät hännät, aiheuttavat meille ylimääräistä työtä.

Rahoituskustannukset (investointikustannus ja korkokustannus) on Suomen osalta arvioitu uudisrakentamiskustannuksen mukaan. Suomessa tilavaatimus on verrokkimaita suurempi. Suomessa rakennetaan varmasti paljon keskimääräistä laadukkaammin, mutta rakennusten käyttöäksi arvioidaan 25 vuotta, mikä ehkä vääristää. Muun muassa Hollannissa rakennuksen käyttöäksi lasketaan 30 vuotta.

Lukemat eivät ole absoluuttinen fakta, mutta kuitenkin suuntaantava kokonaiskuva. Vertailla omia lukujanne, millä tasolla olette. Oletteko kustannuksissa yläpuolella vai alapuolella?

VERTAILUAINESTO VUODELTA 2019						
Tuotantokustannus €/sika	Tanska	Ruotsi	Suomi	Hollanti	Saksa	Espanja
Ruokintakustannus	51,7	60,0	43,8	63,4	58,2	61,8
Muut muuttuvat kustannukset	6,1	6,0	14,3	17,8	10,3	7,4
Työkustannus	4,3	4,7	6,7	5,5	6,3	3,2
Rahoituskustannukset (sis. tuet)	8,4	15,3	13,1	11,3	12,9	6,4
Investointituen arvo	-1,0	-0,2	-3,0	0,0	0,0	0,0
Tuotantokustannus yhteensä €/sika ilman porsasta	69,4	85,7	75,0	97,9	87,6	78,8
Teuraspaino	86,6	89,8	91,2	95,5	94,5	86,7
Käytetty työaika minuuttia/sika	10,7	12,0	21,0	12,6	19,2	13,0

TEKSTI: Kimmo Kytölä, Kehityspäällikkö, A-Rehu; Niina Immonen, Kehityspäällikkö, Atria Sika; Hilikka Siljander-Rasi, Asiantuntija

Honkalan tila vaihtoi ruokkijan kesällä 2020 Big Dutchmanin jäännösvapaaseen ruokkijaan, jonka pääputkisto tyhjätyään aina ruokintojen välillä. Jäännösvapaa ruokinta parantaa ruokinnan tarkkuutta ja hygieniää. **Pentti Honkala** totesi itse ruokkijan muutoksen onnistuneen hyvin, mutta alussa oli jonkin verran haastetta luotettavan datan kanssa. Nyt tilanne alkaa olla hyvällä tasolla, vaikka vieläkin pidetään säännöllisesti yhteyttä Saksaan.

HYÖTYVYKÖ LIHASIKA KSYLANAASI-ENTSYYMISTÄ?
Ruokintakokeessa testattiin porsaille hyväksi havaitun, solunseinämäaineita eli kuitua pilkkovan ksylanaasientsyymien toimivuutta lihasikojen rehussa. Samassa paketissa vaihtui myös käyttämämme fytaasientsyymi toisen valmistajan fytaasiin. Fytaasivalmisteiden

välillä ei oletettu olevan eroa ja niiden käyttötaso rehuissa oli sama. Koeasetelma ruokinnassa oli sellainen, että nyt rehuissa käyttämäämme fytaasivalmistetta (fytaasi A) verrattiin toiseen valmisteeseen, jossa oli fytaasin lisäksi ksylanaasia (fytaasi B + ksylanaasi). Fytaasi A -ryhmän sikojen rehustus oli tavanomainen A-Rehun 2-vaiheinen ohra-OVR -ruokinta. Rehu jaettiin liemenä. Fytaasi B -ryhmän sikojen ruokinta oli sama tutkittavaa valmistetta lukuun ottamatta. Kokeessa oli kaikkiaan 456 TN70*Duroc -kolmirotusikaa. Siat oli sukupuolen mukaan lajiteltu ruokintaventtiileille. Samassa osastossa oli molempien ryhmien sikoja. Siat punnittiin kolme kertaa; alussa, rehun vaihdon aikoihin ja juuri ennen teuraaksi lähtöä. Teuraspaino ja liha-prosentti saatiin teurastamosta. Sikojen rehunkulutus mitattiin sikalan ruokkijan mahdollistamaa venttiili-

kohtaista tiedonkeruuta hyväksikäyttäen. Rehuhyötysuhde laskettiin mitattujen tietojen perusteella (paino, rehunkulutus, rehun koostumus). Kokeen tulokset on esitetty taulukossa 1. Siat kasvoivat erinomaisesti, keskimäärin 1114 g/pv. Rehuhyötysuhde oli myös hyvä; 2,66 Ry/kg lisäkasvua (=25,5 MJ/kg). Lihakkuus kokeen sioilla oli noin 59 %. Ruokintojen välillä ei näyttäisi olevan suuremmin eroa sen enempää päiväkasvuissa, rehuhyötysuhteessa, kuin lihaprosenttissakaan. Tilastollisia käsittelyjä ei tätä kirjoitettaessa ole vielä käytettävissä, ne valmistuvat tuonnempana. Tämän kokeen perusteella päätimme, että suomalaisissa olosuhteissa suomalaisilla rehuilla kasvatettu lihasika ei saanut hyötyä rehuun lisäystä ksylanaasientsyymistä. Jokainen lisäty komponentti on ylimääräinen kustannus, ja sitä kannattaa lisätä vain, mikäli se tuo merkittävää hyötyä. ■

Tutkittua tietoa Honkalan koelihasikalasta

.....

Siat ovat tunnetusti kasvaneet erinomaisesti A-Rehun lihasikarehuilla, mutta rehujen kanssa tehdään silti koko ajan tutkimus- ja kehitystyötä. A-Rehun koelihasikalana toimivalla Honkalan tilalla selvitettiin loppuvuodesta 2020 ksylanaasi-entsyymilisän vaikutusta lihasian kasvuun, rehuhyötysuhteeseen ja lihakkuuteen.

	Fytaasi A keskiarvo	Fytaasi B + ksylanaasi keskiarvo
Sikoja, kpl	216	240
Elopaino kokeen alussa, kg	36,5	35,6
Elopaino kokeen lopussa, kg	119,5	120,1
Päiväkasvu, g/pv	1100	1126
Rehuhyötysuhde		
Ry/kg lisäkasvua	2,65	2,66
MJ NE/kg lisäkasvua	25,45	25,52
Lihaprosentti, %	58,9	59,1

RUOKINTOJEN VÄLILLÄ ei näyttäisi olevan suuremmin eroa sen enempää päiväkasvuissa, rehuhyötysuhteessa, kuin lihaprosenttissakaan.

Esittelyssä AgroVisionin uudet Analyysit

Tiloilla kerätään tuotannosta paljon tietoa ja sitä lähetetään eteenpäin esimerkiksi Atrialle. Avainkysymys on, mitä sillä tiedolla voi tehdä ja miten sitä voidaan hyödyntää? Esittelemme AgroVisionin Analyysit avuksi tiedonhallintaan.

AgroVisionin toimitusjohtaja **Jacob Rasmussenin** mukaan MyAgroVision-portaali ja sen Analyysit auttavat ottamaan uuden askeleen tietojen keräämisessä ja analysoinnissa.

– Sikatilojen tietovirrat kasvavat ja automaattinen tietojenkäsittely antaa tuottajille mahdollisuuden pysyä ajan tasalla. Koska kaikki on pilvipohjaista, tuotantoneuvojat voivat valmistella tiläkäyntejä edellyttäen, että tuottaja antaa heille siihen luvan. MyAgroVision-portaalin kautta teemme tiedot saataville selkeissä, interaktiivisissa raporteissa AgroVisionin Analyysseissä. Tämän avulla saat enemmän tietoa liikeitoimintaprosessistasi ja parempia hallintatietoja prosessin ohjaamiseksi”, Rasmussen sanoo.

OPERATIIVINEN MONITORI

Ensimmäisenä PigVisionin käyttäjille esitellään Operatiivinen Monitori.

- Operatiivinen monitori antaa tuottajalle paremman käsityksen päivittäisestä toiminnasta. Tuottaja voi helposti käydä

läpi tiineytysten, porsimisten, vieroitusten, huomioeläinten ja porsaiden kuolleisuuden raportit. Raportit ovat helppokäyttöisiä ja ne voi viedä esimerkiksi exceliin tarvittaessa. Raportit päivittyvät päivittäin, AgroVision Skandinavian myyntipäällikkö **Outi Suomilammi** selittää.

SIEMENNYSRYHMÄ MONITORI

Toinen toukokuussa PigVision käyttäjille julkaistu monitori keskittyy siemen-
nysryhmiin. Siellä käyttäjä voi seurata
emakoita ryhmänä ja tarkkailla uusinta-
tiineytysten, porsimisten ja vieroitusten
raportteja ryhmittäin tiineytyksestä
vieroitukseen.

-Voit seurata ryhmiä joko viikkokoh-
taisesti tai sitten siemennysryhmittäin,
Suomilampi neuvoo.

A-VERTAILURAPORTTI

Agrovisionin raporttien lisäksi tuottajat näkevät MyAgroVision portaalista A-Vertailuraportin. Tämä raportti on nähtävissä myös Cloudfarms -tuotan-

nonseurantaohjelmaa käyttäville tiloille. Tuottajat voivat verrata vuosineljänneksittäin omia tuotantotuloksiaan Atrian TOP10 -tilojen tuloksiin. TOP10 -tilat on valittu vieroitettu/vuosiemakko -tunnusluvun mukaan ja raportilla näkyvät luvut ovat näiden tilojen keskiarvo. Raportilla näkyy automaattisesti neljä viimeisintä vuosineljännestä. Tuottaja voi myös valita raportille vuosineljännekset.

- Noin kuukausi vuosineljänneksen päättymisen jälkeen raportilla olevat kiertoon liittyvät laskennalliset luvut ovat luotettavia, koska tällöin tehottomuuspäivät ovat muodostuneet ja tallennettu tuotannonseurantaohjelmaan. A-Vertailuraportilla on mahdollista analysoida myös porsimakertaisia lukuja valitsemalla haluamansa pahnueet ja verrata niitä TOP10-tilojen lukuihin. Jos analysoidaan pahnueitain, pitää ottaa huomioon, että vieroitettujen määrissä pahnueiden tasaukset vaikuttavat lukuihin, kertovat asiakkuuspäällikkö **Marko Övermark** ja laatuvaastaava **Hanna-Maija Tuuri**, Atria Sika.

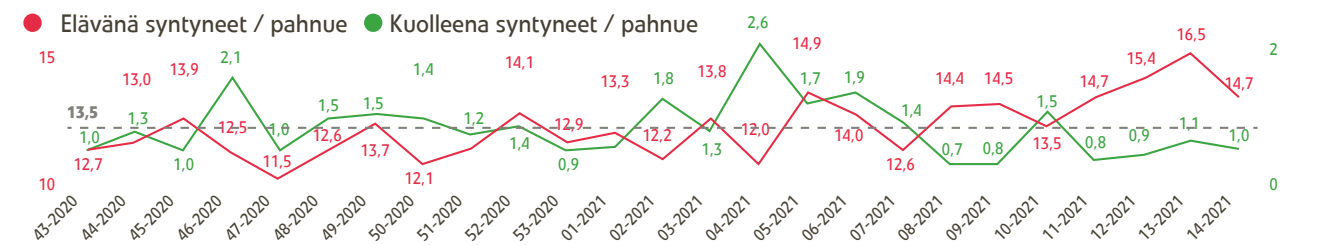
Hallintapaneeli viim. 10 viikkoa

Vuikko	Tiineytetty	Epöönnistuneet tiin. lkm	Tyhjä %	Päivää vieroitus - 1. tiin.	Porsimisia	ES/ pahnue	KS/ pahnue	ES/ pahnue (1)	KS/ pahnue (1)	Laskettu kuolleisuus %	Vieroituksia	Vieroitettu	Vieroitettu / vieroitus	Vieroituspaino / vieroitus
14-2021	18	0	0,0 %	4,0	21	14,7	1,0	14,5	0,6	-25 %	1	10	10,0	0,0
13-2021	21	0	0,0 %	6,5	25	16,5	1,1	14,6	1,0	6 %	23	298	13,0	0,0
12-2021	23	0	0,0 %	4,3	28	15,4	0,9	16,3	0,0	15 %	20	270	13,5	0,0
11-2021	35	0	0,0 %	4,1	23	14,7	0,8	14,6	0,3	11 %	15	185	12,3	0,0
10-2021	25	0	0,0 %	4,1	26	13,5	1,5	13,1	1,1	18 %	26	261	10,0	0,0
09-2021	30	0	0,0 %	6,1	26	14,5	0,8	14,3	0,9	14 %	19	225	11,8	0,0
08-2021	25	0	0,0 %	4,9	19	14,4	0,7	16,5	1,0	1 %	16	182	11,4	0,0
Yhteensä	217	0	0,0 %	5,2	207	14,6	1,1	14,6	0,7	12 %	139	1631	11,7	0,0

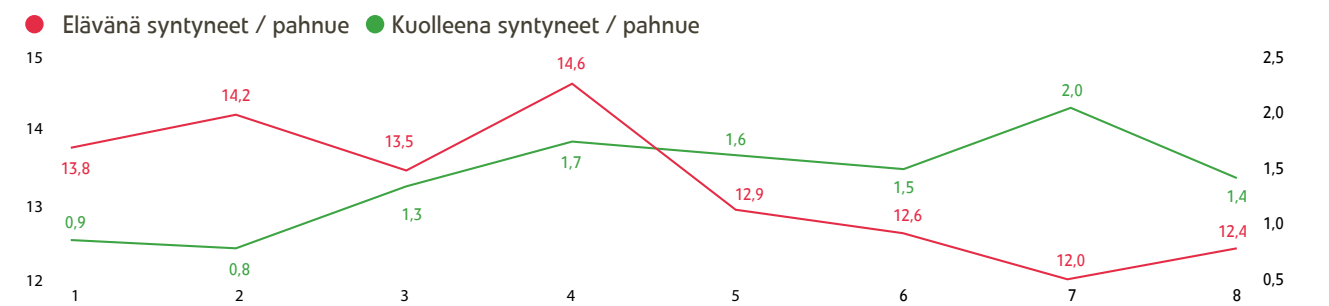
OPERATIIVISEN MONITORIN kotisivu. Lisätietoja klikkaamalla pääsee eteenpäin eri raporteille.

Operatiivinen monitori

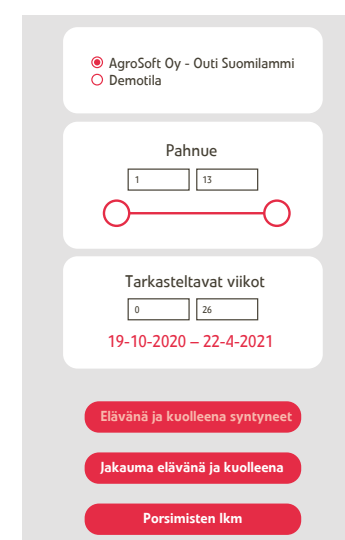
Elävänä ja kuolleena syntyneet / jakso

Elävänä ja kuolleenä syntyneet / pahnue

ELÄVÄNÄ JA KUOLLEENA syntyneiden raportti. Ylemmässä kuvaajassa tarkastellaan syntyneitä viikkotasolla ja alemmassa porsimakeroittain. Viikkotason lukuihin voi perautua klikkaamalla kyseisen viikon lukuun. Tällöin alempi raportti esittelee sen viikon syntyneiden määrää porsimakeroittain. Tämä toimii toki myös toisin päin, eli klikkaamalla tietyn porsimakerran lukua ja alemmalle raportille esimerkiksi ensikoiden tunnusluvut viikoittain.

JOS TUOTTAJALLA on useampi tietokanta, hän voi kätevästi valita tarkasteltavan tilan, klikkaamalla kyseinen tila aktiiviseksi. Raporttia voi myös suodattaa porsimakerroittain tai muuttamalla tarkasteltavia viikkoja.

***”Tuottajat voivat
verrata
vuosineljänneksittäin
omia tuotantotuloksiaan
Atrian TOP10 -tilojen
tuloksiin.”***

Haittaeläinriskien hallintahanke etenee

Ketjumme viime vuosien mittavat salmonellavahingot ovat nostaneet tilojen bioturvallisuuden entistä tärkeämpään asemaan.

Tilojen haittaeläimet, kuten jyrjsijät ja linnut, ovat yksi suurimmista salmonellabakteerien levittäjistä. Atria ja eläintautivakuutusyhtiömme OP-Pohjola panostavat nyt sikatilojen bioturvallisuuden kehittämiseen. Käynnistimme maaliskuussa kaikkia sikatiloja koskevan Haittaeläinriskien hallinta -hankkeen yhteistyössä tuholaistorjuntayritys Anticimex Oy:n kanssa

Hankkeessa Anticimexin henkilökunta vierailee jokaisella tilalla vuoden 2021 aikana, luokittelee riskit ja raportoi ne. Kuluvan vuoden aikana on tarkoituksena, että Atria Sika -alkutuotanto sekä OP-Pohjola hyödyntävät tilojen haittaeläinriskiluokitusta sikatilojen eläintautivakuutusten kehittämiseen. Tästä tiedotetaan erikseen myöhemmin. Haittaeläinkäynti on tuottajalle maksuton.

KÄYNTIEN TARKOITUS JA TAVOITE

Haittaeläinriskien hallinnan kehityskäyntien tarkoituksena on ennaltaehkäistä haittaeläinten aiheuttamia vahinkoja, havainnoida mahdollisia jo olemassa olevia haittaeläinongelmia ja ratkaista niitä ohjeistuksen, käytännön neuvonnan ja torjunnan kautta. Käynnillä selvitetään haittaeläinongelmia tai -riskejä tilalla. Havaintoja tehdään liittyen tilan rakennuksiin, niiden siisteyteen ja toimivuuteen sekä henkilökunnan toimintaan.

Kehityskäynnin perusteella tehdään tilakohtainen ja riskiarvioperusteinen raportti. Raportti sisältää arvioinnin ja luokituksen tilan tämänhetkisestä haittaeläintilanteesta, sekä kehitysehdotuksia mahdollisten riskien korjaamiseksi. Luokitusta alentavat tilalla havaitut haittaeläinriskit, kuten poikkeamat rakenteiden kunnossa tai ympäristössä (suojapaikat), tilojen siisteydessä (ravinnon saanti) ja torjuntatoimenpiteissä. Tavoitteena on jakaa tietoa haittaeläimien ennaltaehkäisystä ja antaa konkreettisia kehitysehdotuksia tilakohtaisiin toimenpiteisiin, joiden avulla voidaan alentaa eläintautien leviämiskärsiä sekä niistä johtuvia saneraus-/vakuutuskorvauskustannuksia ja sitä kautta parantaa tilojen tuotannon elintarviketurvallisuustasoa.

KEHITYSKÄYNTIEN AIKATAULU JA TOIMINTAMALLI

Liki kaikki sopimustuottajamme ovat onneksi jo tässä kohtaa ilmoittautuneet kehityskäynneille. Käyntejä on tähän mennessä tehty 75 kappaletta ja ensimmäiset raportitkin on laadittu. Käynnit ovat sujuneet pääosin hyvässä hengessä ja raporteista käy ilmi, että tilojen riskitasoissa on vaihtelua. Tavoitteena on, että kaikki ketjumme tilat on kartoitettu syyskuuhun mennessä. Käymme kevään ja alkukesän aikana kertyneen tilakäyntidatan läpi yhdessä vakuutusyhtiömme

kanssa ja sovimme askelmerkit jatkoon haittaeläinriskien hallitsemiseksi ja niiden vaikutuksesta tuottajiemme vakuutusturvaan. ■

KÄYNNIN TARKASTELUKOHEET

Tuholaistorjunnan nykytila

- Haittaeläinten torjuntatoimenpiteiden taso
- Torjuntasuunnitelma ja toimenpiteiden dokumentointi

Ulkotilat ja seinävierustat

- Maa-aines, tavarat ja kasvillisuus seinien vierustoilla
- Seinien rakenne ja eheys, läpiviennit
- Lintujen pesintä- ja oleskelumahdollisuudet

Sisätilat

- Varastojen kunto, siisteys ja haittaeläinriskit
- Rehun säilytys sisätiloissa ja sen saatavuus haittaeläimille
- Yläpohjien kunto ja haittaeläinriskit

Rehun ja viljan käsittely

- Rehusilojen ja rehustamon kunto ja siisteys
- Rehun ja viljan säilytys, sen saatavuus haittaeläimille

Ruokinta-akatemiaan tervetuloa

Helmikuussa alkanut A-Rehun Ruokinta-akatemia on ollut uudenlainen tapa oppia lisää sian koko elämänkaaren ruokinnasta. Vaikka yhteiset, odotetut tapaamiset eivät ole olleet mahdollisia, webinaaripohjainen oppiminen on tuonut sikaväkeä yhteiseen rehustuksen oppimisen pyhättöön – ruokinta-akatemiaan.

Ruokinta-akatemia tavoitteena on ollut kehittää vahvaa tuotannollista onnistumista yhdessä A-Rehun asian- tuntijoiden sekä tuottajien kanssa. Ruokinta-akatemia on kuvainnollisesti pyrkinyt tekemään kuulijoista sikojen ruokinnan ”korkeasti oppineita”. Tähän asti pidetyissä kuudessa seminaarissa on käyty läpi kunkin ikäryhmän sikojen ruokinnan ajankohtaisia asioita sekä mahdollisia tulevaisuuden muutoksia rehustuksessa.

Ruokinta-akatemia seminaarit on pidetty ajallisesti suhteellisen lyhyenä, noin tunnin tietoisuina. Ne ovat keskittyneet vuorollaan omiin aiheisiinsa, ja kunkin seminaarin tähtiä ovat olleet tuottajat. Jokainen akatemiakerta on aloitettu tuottajien erinomaisilla, rohkeilla kuvauksilla omasta tuotannosta, käytännön läheisistä tuotantotavoista ja niistä haasteista ja ratkaisuksista, joita ruokinnassa esiintyy. Tähänastisissa seminaareissa tuottajapuheenvuoroista ovat vastanneet **Mikko Mäki-Latvala** (Mäki-Latvala Mty), **Piia Näsi-Vimpari** (Niitynmaan Porsas Oy), **Paula Muukkonen** (Lähdetniemen tila), **Antti Hyppönen** (Hyppösen maatila) ja **Maksim Semchuk** (Sikatiimi Oy).

A-Rehun asiantuntijoiden ”teoriaosioissa” on käsitelty tuottajapuheenvuoroissa esiin tulleita asioita ja etsitty niille ratkaisuja, perusteita ja uusia käytäntöjä. Akatemiakerran suhteellisen lyhyen keston takia tavoitteena onkin

ollut herättää kuulijoita miettimään oman tuotannon ratkaisuja ja kehittää niitä entistä kilpailukykyisemmiksi.

Mikäli et ole ehtinyt seuraamaan Ruokinta-akatemiaa tai joitain sen osia, ehdit vielä hyvin mukaan seminaarisarjaamme nauhoitusten kautta. Kaikki jo läpikäytyt ruokinta-akatemia seminaarit löytyvät nettisivuiltamme, Ruokinta-akatemia - Atria Alkutuotanto (atriatuottajat.fi). Niistä löydät vastauk-

Seuraavat seminaarit

21.6. imeväisajan pitkäaikaisvaikutukset - tilatason tietoa tuottajille porsaiden kasvusta, sekoittelusta ja lääkityksistä.

Luennoitsijoina mm. sikojen sairauksien ja terveydenhuollon professori Mari Heinonen Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisestä tiedekunnasta.

7.10. Gradutuloksia emakoiden syöntikäyttäytymisestä vapaaporsituksessa ja

14.10. Askelmerkkejä onnistuneeseen lihasian ruokintaan.

Lisäksi ruokinta-akatemia jatkuu ajankohtaisten aiheiden parissa tarpeen mukaan.

RUOKINTA-AKATEMIA

TEKSTI: Essi Tahvola, Hanketyöntekijä, Tuottava nautatilan nurmi -hanke, Nautasuomi Oy

ONNELLINEN PILOTTILAUMA ja koealueen nurmi kolmannen syöttökierroksen aikaan elokuussa. Syöttölohkolaidunnukseen siirtyminen moninkertaisti satotasot ja nurmet olivat ensiluokkaisessa kunnossa vielä kasvukauden loppupuolella. Kuva: Veli-Jaakko Keränen

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Jatkuva laidunnus jäi historiaan – "vanhaan tapaan emme palaa"

.....

Alakedon tilalla ei pelkästään tuplattu, vaan jopa yli viisinkertaistettiin laitumien satotasot yksinkertaisesti luopumalla jatkuvasta laidunnuksesta. Samalla käytettiin jopa vähemmän työaika laidunkaudella aiempaan verrattuna.

Pohjois-Pohjanmaan Muhok-sella sijaitseva Alakedon luomutilan isäntä **Veli-Jaakko Keränen** lähti rohkeasti mukaan Tuottava nautatilan nurmi -hankkeen pilottitoimintaan ja kehittämään laidunkäytäntöjään. Aiempaan laiduntapana oli jatkuva laidunnus, jossa ala on yhdessä tai kahdessa isossa lohossa per laidunryhmä. Navetalla oli jatkuvasti tarjolla säilörehua ja laitumien tuottamalle nurmelle jäi suhteellisen pieni merkitys ruokinnassa. Laidun-nurmi riitti käytännössä vain noin kahdeksi viikoksi, jonka jälkeen ruokinta oli säilörehun varassa. Laitumen satota-soksi muodostui noin 1000 kg ka/ha. Jatkuvan laidunnuksen käytäntö oli muodostunut vuosien saatossa, kun muiden tuotannon osa-alueiden kehit-

täminen vei huomiota pois laidunkau-desta. Heikkotuottoiset laidunkaudet eivät olleet jääneet tilalta huoma-matta, mutta sysäys käytäntöjen muut-tamiseen odotutti itseään. Taustalla nakersi epäily: muuttuvatko laidun-kaudet liian työläiksi ja saadaanko laitumista riittävästi hyötyä lisääntyvän vaivannäön jälkeen? Laidunpilottia suunniteltaessa toteutustavaksi valikoitui syöttölohkolaidunnus, jolla haettiin helppoutta ja ajankäytön tehokkuutta. Varsinainen muutos alkoi jo vuonna 2019, kun suuri osa pilottilaidunalan kasvustoista uudistettiin niiden heikon kunnan takia. Huonokuntoisten kasvustojen satovaste mihin tahansa laiduntekniikkaan jää väistämättä heikoksi, mikäli satopotentiali on menetetty esimerkiksi aiemman ylilai-

duntamisen takia. Laiduntamista tulee välttää kasvustojen perustamisvuonna, koska vastaperustettu nurmi talleantuu pilalle jo pienelläkin laidunpaineella ja vaikutukset jäävät pysyviksi. Alake-don tilalla pilottilaidunalan kasvusto korjattiin kokoviljasäilörehuksi, eikä perustettu aloja laidunnettu lainkaan vuonna 2019.

MUUTOKSESTA EI TARVITSE TEHDÄ TARPEETTOMAN MONIMUTKAISTA

Pilottilauma koostui 27 charo-lais-emo-vasikkaparista ja siitosson-nista. Pilotin reunaehdoiksi asetettiin hyvien käytäntöjen mukaisesti yli- ja alilaidunnuksen välttäminen sekä koko kasvukauden hyödyntäminen. Syöttölohkojen kokoa ja jakautumista haarukoitiin laidunkävelyillä maastossa

LAIDUNKIERTO TOTEUTETTIIN yhteensä 6 ha:n kokoisella alueella. Alue jaettiin neljään syöttö-lohkoon (1–4) ja yhteen parkkilohkoon. Vesipiste sijaitsi parkkilohkolla, jonne eläimillä oli jatkuva vapaakulku kulloinkin syötössä olleesta syöttö-lohkolta.

ja hankkeen laidunnussuunnittelutyöka-lulla. Laidunalalla oli yksi kiinteä juoma-paikka. Kokonaisuus suunniteltiin vesipi-steen ympärille siten, että sinne olisi helppo kulku jokaiselta syöttölohkolta vuorollaan. Parkkilohkoksi valikoitui näistä syistä vesipisteen ympärillä oleva alue. Tilan laidunalue on rajattu High Tensile -aidoilla, mutta syöttölohkot rajattiin kevyillä, yhden langan aidoilla keväällä koko laidun-kaudeksi. Parkkilohkolta avattiin kulku kulloinkin syöttöön tulevalle lohkolle ja lohkon portti pysyi avoinna parkkilohkolle niin kauan kunnes laidunnurmi oli syöty, mutta ei ylilaidunnettu.

TULOKSET PUHUVAT PUOLESTAAN

Alakedon tila viisinkertaisti laitumien sadot siirtymällä hyvien käytäntöjen mukaiseen syöttölohkolaidunnukseen. Satotasot olivat määrällisesti noin 5 000 kg ka/ha ja ne

laskettiin hankkeen laitumien satotason arviointityökalulla, joka perustuu eläinten energiantarpeeseen. Parantunut laitumen tuotto poisti tarpeen lisäruokinnalle täysin ja tila säästi säilörehussa. Jatkuvaan laidunnukseen verrattuna tila säästi sekä rahaa että työaika säilörehun kuljetuk-sessa ja jaossa, kuivikkeissa ja lannan käsittelyssä. Pilottilauman vasikoiden kasvut olivat erinomaiset, keskimäärin 1 434 g/vrk. Laiduntamisen tulevaisuus Alakedon tilalla näyttää valoisalta. – Jatkuva laidunnus on menneisyyttä, panostamme jatkossa laidunkausiin uudella otteella ja siirrämme loputkin laumamme syöttölohkolaidunnukseen, kertoo tilan isäntä Veli-Jaakko Keränen. Laidunnustavan muutoksesta tilalla on vain positiivista sanottavaa. – Tulokset puhuvat puolestaan. Tätä oli kokeiltava käytännössä, jotta näimme

hyödyt juuri meidän tilamme näkökul-masta. Ennen olin hieman skeptinen laidun-nuksen suhteen, summaa isäntä.

ATRIA KANNUSTAA KOKONAI-S-VALTAISEEN LAIDUNTAMISEEN

Laitumissa piilee valtavasti potentiaalia. Tilojen kannalta tehokkaasti toteutettu laidunnus avaa mahdollisuuksia paremman taloudellisen tuloksen ja kustannussäästöjen muodossa. Kokonaisvaltaisen laidunnuksen lähtökohtana on eläinten tarpeita vastaavan laidunnurmen tuotanto ja koko laidunkau-den hyödyntäminen. Kokonaisvaltaisen laidunajattelun laadullisten, tuotannollisten ja taloudellisten näkökulmien lisäksi sen toteutuksella saavutetaan paras mahdolli-nen ympäristökestävyystaso, jossa yhdis-tyvät korkea satotaso, korkea hiilensidonta sekä tuotantopanosten korkea tuottovaste mutkattomalla toteutustavalla. ■

PILOTTILAUMAN LAIDUNKAUSI 2020					
Lauma	27 CH emo-vasikkaparia ja siitossonni				
Vasikoiden kasvu	Pilottilauman sonni- ja lehmävasikoiden yhteinen keskimääräinen kasvu 1434 g/vrk				
Laidunala	Koko laidunkausi sis. parkkilohko: 0,21 ha/emo-vasikkapari				
Syöttölohko	Lohko 1	Lohko 2	Lohko 3	Lohko 4	Parkkilohko
Ala, ha	1,3	0,8	1,8	1,3	0,8
1. Syöttökierros	10.-15.6. 5 vrk	16.-19.6. 4 vrk	20.-24.6. 4 vrk	25.6.-1.7. 7 vrk	2.-6.7. 5 vrk
2. Syöttökierros	7.-12.7. 6 vrk	13.-20.7. 8 vrk	21.-28.7. 8 vrk	29.7.-3.8. 6 vrk	4.-8.8 5 vrk
3. Syöttökierros	9.-14.8 6 vrk	15.-18.8 4 vrk	19.-25.8 7 vrk	26.-30.8 5 vrk	31.8-
Laidunnurmen riittävyys, vrk/koko laidunkausi	17	16	19	18	10*
Toteutunut pilotti-laidunalan satotaso	Laskettuna energiantarpeen mukaan: 4500 kg ka/ha Laskettuna emojen maksimisyohtikyvyn mukaan: 6900 kg ka/ha Arvio laitumen sadosta: 5100 kg ka/ha				

*Syöttökierrosten välissä

**LAIDUNTAVA TILA
TARVITSEE PARKKILOHKON**

Milloin lauma parkkilohkolle?

- Laitumilta loppuu syötävä
- Märkä sääjakso

Parkkilohko voi olla:

- Kantavalla pohjalla oleva laidun-lohko
- Luonnonlaidun
- Navetta
- Jaloittelutarha

Parkkilohkon käyttö:

- Parantaa satotasoa
- Estää ylilaiduntamista
- Lisää hyvätuottoisia nurmivuosia laitumille

Muista aina tukiehtojen mukaiset kasvipeitteisyys- ym. vaatimukset

Maatalousyrittäjä on tilan tärkein tuotantotekijä

Maatalousyrittäjän on oltava moniosaaja, joka pystyy keskittymään olennaiseen ja hallitsemaan monta asiaa yhtä aikaa. Kehity, delegoi, luota toisten tekemiseen ja anna vastuuta sekä pidä huoli myös omasta hyvinvoinnistasi.

Tuloksekkaassa ja mielekkäässä maatalousyrittäjyydessä on ensimmäiseksi oltava selvillä oman tilan strategia ja selkeät tavoitteet myös pitkällä tähtäimellä, sekä se, mitä toimenpiteitä tarvitaan niiden saavuttamiseksi. Kaikkien yrityksessä toimivien sekä yhteistyökumppanien pitäisi olla valmiita työskentelemään yhteisten tavoitteiden eteen.

Yrittäjän työssä jaksaminen ja oma terveys ovat tilan menestymisen ja jatkuvuuden kannalta ensisijaisen tärkeitä. Jatkuva kiireen tuntu ja töiden kasaantuminen lisäävät henkistä painetta ja työn kuormittavuutta. Tilan kehittäminen pakottaa usein miettimään prosessien tehokkuutta, sillä työssä käytettävän työvoiman ja palveluiden määrä lisääntyy. Tällöin vaaditaan lisää taitoa kokonaisuuden hallintaan ja johtamiseen. Kehittämällä johtamista ja organisointia voidaan päästä myös parempiin taloudellisiin tuloksiin, kun töitä saadaan järkevöitettyä.

AMMATTILAINEN OSAA PALJON – JA HALUAA KEHITYÄ

Kyky oppia ja omaksua uutta tietoa sekä taito siirtää näitä käytäntöön ovat ratkaisevia tulevaisuuden onnistumisten kannalta. Kannattaa olla avoin ja nopea omaksumaan uusia toimintaa kehittäviä työtapoja, jolloin toiminta tulee varmemmin menestymään. Menestys

on mahdollista vain, jos ymmärtää omat vahvuutensa ja heikkoutensa sekä on valmis niitä kehittämään. Kaikkea ei tarvitse osata itse, vaan pitää olla myös taito delegoida, luottaa toisten tekemiseen ja antaa vastuuta.

Tuottajan arki on usein hektistä ja työ vaativaa. On väärin sanoa, että ulkopuolisilla ohjeilla pystyisi merkittävästi aikaa säästämään tai työtä helpottamaan, mutta paremmalla ajan hallinnalla ja työn organisoinnilla on mahdollista parantaa työn tehokkuutta ja omaa jaksamista.

Jatkuvasti kehittyvässä yritystoiminnassa on paljon eri osa-alueita, jotka tulee osata, jotta perusliiketoiminta onnistuu. Yrityksen peruspyörittämisen lisäksi täytyy osata kehittää toimintaansa vasten toiminnan keskeisiä tunnuslukuja.

KESKITY ASIOIHIN, JOIHIN VOIT VAIKUTTA

Kyky keskittyä niihin asioihin, joihin voi itse vaikuttaa on ammattilaisen avaintaito. Mitä enemmän keskittyy asioihin, joihin ei voi itse varsinaisesti vaikuttaa (maailmanmarkkinahinnat, maatalouspolitiikka, säädökset, sää jne.), sitä vähemmän on tunnetta oman työn ja tulevaisuuden hallinnasta. Ihminen motivoituu itsenäisestä ja vastuullisesta työstä sekä kokemuksesta siitä, että on hyvä työssään. Tilan hyvä toiminta,

yrittäjän oma osaaminen, tekeminen johtajana ja ammattilaisena sekä oma asenne ja ajatukset ovat asioita, jotka ovat yksi avain menestykseen ja jopa mielenterveyteen.

Miksi haluan tehdä tätä työtä ja pärjätä tässä työssä, on ratkaisevampi kysymys kuin mitä työtä teen. Ilman

”Mitä selkeämpi merkitys ja tarkoitus työllä on, sitä enemmän työniloa”

merkitystä ja tahtotilaa tehdä työnsä hyvin harvoin löytää halua kehittää itseään. Halu kehittää osaamistaan johtaa taas usein siihen, että tavat tehdä työtä kehittyvät. Elämänhallinta tarkoittaa suhdetta elämään yleensä, suhdetta työhön ja työlle annettua merkitystä. Mitä selkeämpi merkitys ja tarkoitus työllä on, sitä enemmän ihmiset kokevat työniloa ja pystyvät asettamaan työlleen sekä merkittäviä päämääriä että suhtautumaan työhön sen vaatimalla tavalla. On tärkeää, että elämässä on työn lisäksi muutakin sisältöä ja myös aikaa itselle tärkeille asioille, kuten esimerkiksi perheelle, ystäville ja harrastuksille. ■

Atrian sopimustiloille Emo KPI -mittarit käyttöön

Minun maatilani -ohjelmassa on nyt uusi ilmainen moduuli, jossa on neljä uutta avainmittaria emolehmitiloille.

Olemme Atrialla kehittäneet emolehmitilojen käyttöön uusia KPI- eli avaintulosmittareita yhteistyössä Mtechin kanssa. Niistä näkee sekä Atrian välitykseen myytyjen vasikoiden että teurassonnien ja -hiehojen kasvujen kehityksen kolmen viimeisen kalenterivuoden ajalta. Viimeisen 12 kuukauden aikana myytyjen pihvivasikoiden kasvut näytetään mittareina sonni- ja lehmävasikoille erikseen. Neljännessä mittarissa suhteutetaan välitykseen myytyjen vasikoiden paino emojen määrään eli arvioidaan, paljonko emokohtainen tulos on vaihdellut viimeisen kolmen kalenterivuoden aikana.

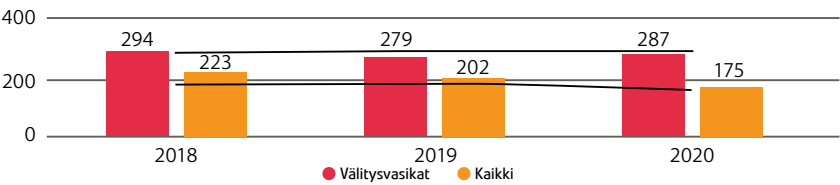
”Tuotettu elopainoa kiloina emolehmää kohti vuodessa” kuvaa suhdelukua, jota ei ole ennen muissa raporteissa esiintynyt. Tilan toteuma näkyy pylvinä ja Atrian keskiarvo viivana kolmelta vuodelta.

MITÄ MUUTA HYÖTYÄ LIHANTUOTANTO-MODUULISTA?

Lihantuotanto-moduulin emotilan mittarit kertovat keskeiset tuottavuusluvut: hiehojen poikimaiden, emojen poikimavälin ja poikimisprosentin. Vasikkakuolleisuudesta näet kokonaiskuolleisuuden lisäksi erikseen kuolleisuuden eri ikävaiheissa. Mittarit kertovat tärkeimmät kehityskohdat tuotannossa mutta myös tuotantosi vahvuudet.

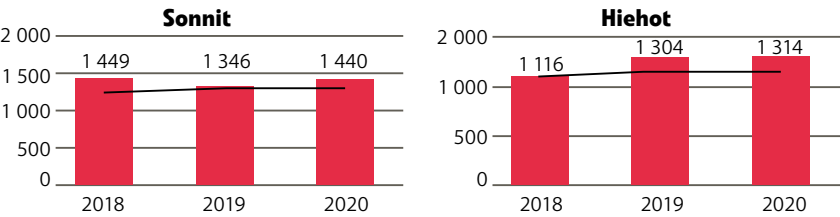
Lihantuotanto-moduuli näyttää myös havainnollisesti lehmien poikimakertajakauden, mikä voi auttaa ennustamaan uudistustarvetta. Poikimakajakauma-diagrammiin voit maalata asetuksista tavoittelemasi poikima-ajan tai useamman.

TUOTETTU ELOPAINOA, KG/EMO/V (ATRIA)

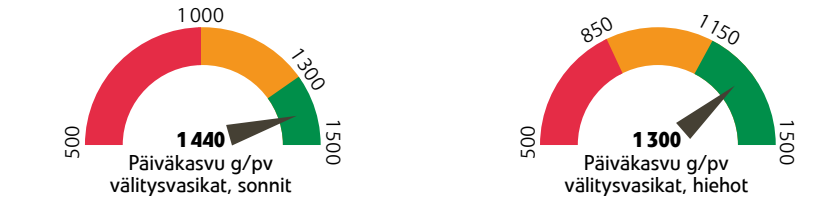
PUNAISSA PYLVÄÄSSÄ on laskettu Atrian välitykseen myytyjen pihvivasikoiden yhteenlaskettu elopaino, jakajana on kaikki välitysvasikoita tuottaneet emot ja oranssissa tilan kaikki poikimaikäiset emot, nekin, jotka ovat tuottaneet tilalle kasvamaan jääneet vasikat, kuten uudistushiehot. Jos vasikoita on jätetty kotiin tai kuollut enemmän tai emoja jäänyt poikimatta, on ero punaisen ja oranssin pylvinä välillä suurempi.

PÄIVÄKASVU, G/PV - VÄLITYSVASIKAT (ATRIA)

PIHVIVASIKOIDEN KASVUT kolmena edeltävänä vuonna. Kuviosta näet Atrian keskiarvokäyrän ja tilan omat tulokset pylvinä.

PÄIVÄKASVU, G/PV - VÄLITYSVASIKAT, VIIM. 12 KK (ATRIA)

PIHVIVASIKOIDEN KASVUTAVOITTEET ja välitykseen myytyjen vasikoiden toteuman viimeisen 12 kuukauden ajalta.

MUUT ATRIAN SOPIMUSTILOILLE ILMAISET MODUULIT

AtriaLinkki toimii yhdessä Tuottajan työpöytä -palvelun kanssa. Esimerkiksi MM-ohjelmaan tallennettu sarvellisuus-tieto siirtyy automaattisesti oikein vasikkailmoitukselle, kun teet ilmoituksen

AtriaLinkillä. A-EmovälitysLinkillä voit puolestaan ilmoittaa ja esitellä liharotuisia siitoseläimiä Atria Tuottajien siitoseläinvälitykseen ilman liitetiedostojen lähettämistä ja määrittellä myyntiajankohdan ja hintapyynnön eläimistä. ■

Emolehmätuotannon tuottavuusluvut

Carbo-hankkeen tutkimuksessa kartoitettiin suomalaisen emolehmätuotannon tasoa analysoimalla Ruokaviraston dataa. Hyvä hedelmällisyys ja vasikkatuotto ovat tuottavan emolehmätuotannon perusta. Ihmisen toimet ovat avain moniin tuottavuustekijöihin rodusta riippumatta, sillä tilojen väliset erot ovat suuria.

Emolehmätuotannon tuottavuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa hiehon poikimaikä, lehmän poikimaväli, lehmän elinikäisvasikkatuotos sekä vasikoiden kasvutulokset ja kuolleisuus.

HIEHOJEN POIKIMAIKÄ

Emolehmähiehot poikivat keskimäärin 27,5 kuukauden iässä. Tilatason tarkastelussa parhaan neljänneksen tilojen hiehot poikivat keskimäärin 22 kuukauden iässä ja heikoimman neljänneksen tilojen hiehot 42 kuukauden iässä. Jälkimmäinen tarkoittaa 100 emon karjassa 2 160 ylimääräistä ruokintapäivää uudistusprosentin ollessa 15.

POIKIMAVÄLI

Keskimääräinen poikimaväli kaikilla roduilla oli 379 päivää. Kaikkien rotujen poikimaväli on lyhentynyt viimeisten vuosikymmenten aikana. Ensimmäisen ja toisen poikimisen väli oli kaikista pisin eli 385 päivää, joten ensimmäisestä poikimisesta toipuminen pidentää eniten poikimaväliä seuraavaan poikimiseen. Toisen ja kolmannen poikimisen väli oli jo lyhyempi, 379 päivää. Kolmannesta poikimisesta eteenpäin poikimaväli näytti pysyvän hyvin tasaisena noin 375 päivän mittaisena, kunnes yli seitsemän kertaa poikineilla se alkoi taas kasvaa.

Tilatasolla tarkasteltuna parhaan neljänneksen tiloilla poikimaväli oli keskimäärin 364 päivää ja heikoimman neljänneksen tiloilla yli 400 päivää. Tämä tarkoittaa 100 emon karjassa noin 6 500 euron eroa tuloksessa.

”Potentiaalia suomalaisessa emolehmäaineksessa on, mutta moniin asioihin vaikuttaa tilatason osaaminen”

POIKIMAPROSENTTI JA VASIKKAKUOLLEISUUS

Emolehmistä keskimäärin 85,7 % poiki vuosittain analysointijakson aikana. Anguksen poikimaprosentti oli korkein koko analysointijakson ajan, ollen keskimäärin 86,7 %. Herefordin poikimaprosentti oli 85,3 %, charolais-rodun 84,9 %, simmentalin 84,5 % ja limousinen 84,2 % (kuva 1). Parhaan neljänneksen karjoissa poikimaprosentti oli keskimäärin 96 % ja heikoimman neljänneksen karjoissa 73 %. Tämä ero tarkoittaa 100 emon karjassa jopa yli 18 000 euron eroa vasikatilissä.

Vasikkakuolleisuus alle kuuden kuukauden iässä oli keskimäärin 6,2 %. Sonnivasikoiden kuolleisuus oli 1,7 % suurempi kuin lehmävasikoiden. Ensikoiden vasikoiden kuolleisuus oli 8,9 % eli suurempi kuin vanhempien lehmien vasikoiden. Rotukohtaiset erot olivat suurempia ensikoilla kuin vanhemmilla lehmillä, mutta herefordilla ja anguksella vasikkakuolleisuusosuudet olivat pienimmät sekä ensikoilla että vanhemmilla lehmillä. (Kuva 2).

Poikimakerrat vaikuttivat kuolleisuuteen, sillä vasikkakuolleisuus laski toisella poikimisella 5,3 %:iin ja kolmannella poikimisella 4,9 %:iin sekä pysyi melko tasaisena tämän jälkeen. Tilatasolla analysoituna parhaan neljänneksen tiloilla vasikkakuolleisuus oli keskimäärin 3,4 % ja heikoimman neljänneksen tiloilla yli 8 %. Tämä tarkoittaa noin 8 500 euron eroa tuloksessa 100 emon karjassa parhaan ja heikoimman tilan välillä.

ELINIKÄISVASIKKATUOTOS JA POISTOIKÄ

Keskimääräinen elinikäisvasikkatuotos kaikilla roduilla oli 4,4 vasikkaa. Roduittain verrattuna elinikäistuotos oli korkein anguksella ja limousinella, sillä ne tuottivat keskimäärin yli 4,5 vasikkaa elinaikanaan. Herefordeilla ja charolai-

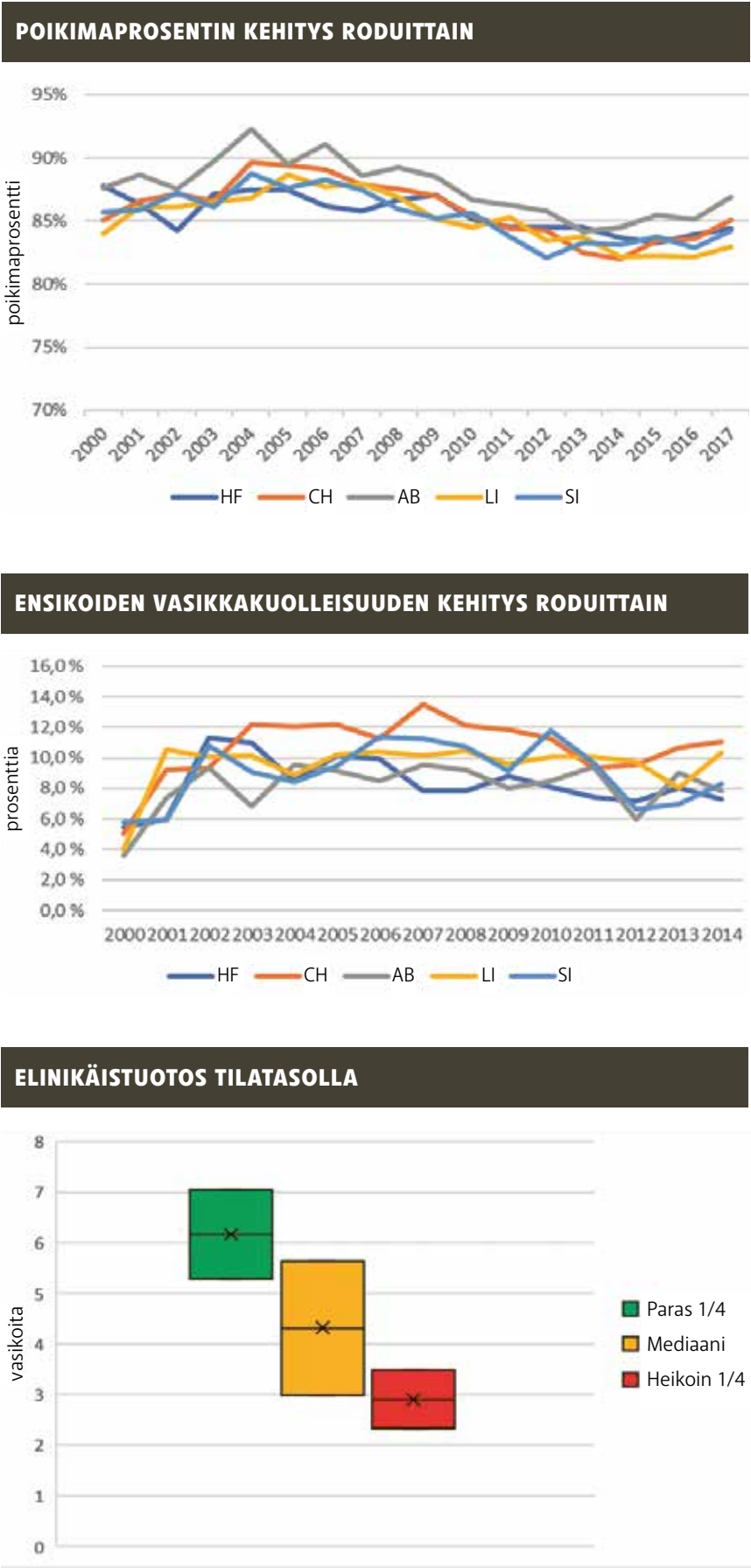
silla elinikäistuotos oli 4,3 ja simmentalilla 4,1 vasikkaa. Parhaan neljänneksen tiloilla elinikäistuotoksen keskiarvo oli 6,2 vasikkaa ja heikoimman neljänneksen tiloilla vasikkatuotos jäi keskimäärin 2,9 vasikkaan (kuva 3).

Emolehmien keskimääräinen poistoikä oli 6,8 vuotta. Eri rotujen poistoiät olivat selkeästi yhteydessä elinikäistuotokseen. Limousinen poistoikä oli korkein 7,1 vuotta. Toiseksi korkein poistoikä oli anguksella ja herefordilla, joilla se oli 6,8 vuotta. Charolaisella se oli 6,7 vuotta ja simmentalilla 6,6 vuotta. Emojen tulisi olla pitkäikäisiä ja tuottaa elinvoimainen vasikka säännöllisesti, joten tätä ominaisuutta kannattaa vaalia omassa karjassa eli ottaa elinikäistuotos valinnan mittariksi.

Kokonaisuutena suomalaisen emolehmätuotannon tuotannolliset luvut näyttävät varsin hyvältä kansainvälisesti verrattuna. Hiehojen sopiva poikimaikä näytti vaikuttavan positiivisesti muihin tuotanto-ominaisuuksiin, kuten poikimaväliin, poikimaprosenttiin ja elinikäistuotokseen. Mielenkiintoista on myös, että poikimaikä ei ollut tilastollisesti merkitsevää vaikutusta vasikkakuolleisuuteen, joten hiehojen kasvattaminen vanhemmaksi ei takaa helpompaa poikimista.

Tilojen välinen hajonta oli todella suurta kaikissa analysoiduissa tuotanto-ominaisuuksissa. Parhaimman neljänneksen tiloilla tuotantotulokset olivat keskimäärin todella hyviä, mikä osoittaa, että potentiaalia suomalaisessa emolehmäaineksessa on, mutta moniin asioihin vaikuttaa tilatason osaaminen. Parhaiden tilojen voi ajatella pyrkivän systemaattisesti parhaaseen tulokseen kaikissa tuotanto-ominaisuuksissa, joten erot taloudellisessa tuloksessa parhaan ja heikoimman neljänneksen tilojen välillä voivat olla todella isoja.

Jokaisen tilan tulisi valita omiin olosuhteisiinsa sopiva rotu sekä tarkastella kriittisesti omia tuottavuuslukujaan, jotta voi keskittyä kehittämään omaa tuotantoaan ja saada itselleen tasaisen tuottavan karjan. ■

”Päivääkään en vaihtaisi pois”

Kuljetusliike M. Piirin perustaja **Martti Piiri**, marssi aikoinaan armeijan jälkeen Itikka osuuskunnalle kysymään töitä – ja sillä tiellä perheyritys on yhä.

KULJETUSLIIKE M. Piirin perustaja Martti Piiri tekee kuljetustöitä 57. vuotta.

Piirin kuljetusliike tekee töitä Atrian siipikarjaketjulle kuljettamalla untuvikkoja kasvattajille ja munia hautomoon. Aamu alkaa untuvikkokuljetuksilla. Untuvikot viedään kasvattamoihin muutaman tunnin kuluttua kuoriutumisesta. Kuljetus on tarkkaa puuhaa, ja esimerkiksi kuljetusauton lämpötila- ja ilma-asetusten täytyy olla juuri oikeat. Piirit ajavat untuvikkoja iltpäivään saakka, jonka jälkeen on aika siirtyä munakuljetuksiin.

– Untuvikkojen ja munien kuljettaminen on mielenkiintoista työtä. Hygieniamääräykset ovat tarkat ja vastuu iso. Jos munakuorma tuhoutuisi matkalla, tappiot olisivat todella suuret, Martti sanoo.

Martti siirtyi Itikka osuuskunnan palkkalistoilta yrittäjäksi vuonna 1977, kun tuoreelle yrittäjälle järjestyi kuljetusauto talon rahoittamana. 74-vuotiaana hän jatkaa töitä edelleen, mutta entistä suurempi vastuu on siirtymässä Martin pojille **Janne ja Juha Piirille**.

PERHEYRITYKSEEN SYNNYTÄÄN

Janne ja Juha ovat paiskineet perheyrityksessä hommia jo 15-vuotiaana. Muutama

vuosi sitten Piirin kuljetusliike muutettiin osakeyhtiöksi, ja heistä tuli omistajia Martin rinnalle. Muutos aloitti samalla vaihteittaisen sukupolvenvaihdon.

– Tällä alalla autot ovat perinteisesti siirtyneet isältä pojalle. Työ vaatii omistautumista, sillä meillä on työpäivä, oli joulu tai juhannus, Janne sanoo.

Piirin miehet ovat yhtä mieltä siitä, että tärkeintä työssä on tarkkuus ja asiakkaiden tyytyväisyys. Tiloilla on toimittava siten, että paikalle kehtaa mennä toistekin ja aikatauluista on pidettävä kiinni.

TARINOITA LÄHES 60 VUODEN AJALTA

Martti arvioi ajaneensa työuransa aikana noin neljä miljoonaa kilometriä ympäri vanhaa Vaasan läänin. Kilometrien varrelta on kertynyt tarinoita kerrottavaksi.

– Ajoin urani alussa karjaa, ja silloin oli aivan tavallista kävellä pari viimeistä kilometriä eläinten kanssa, jos tiet olivat huonossa kunnossa, Martti muistelee.

Monella tutulla tilalla on töissä jo kolmas sukupolvi. Yhä edelleen kuljetusliikkeen miehille kannetaan kahvit ja voileivät työmaalle, vaikka yhteisen kahvipöydän ääreen ei ehdittäisikään istua.

Aivan kaikki muistot eivät kuitenkaan tapahtumahetkellä hymyilyttäneet. Kerran Martti putosi auki jääneeseen lietesäiliöön, mutta sai käsillään kiinni säiliön reunasta ja vedettyä itsensä ylös. Sittemmin työturvallisuusasiat ovat ottaneet huomina harppauksia eteenpäin.

Martti tapasi lopulta myös vaimonsa työn kautta.

– Olin parkkeeraamassa autoani Itikanmäellä, kun näin **Annukan** siellä. En meinannut saada autoa mahtumaan riviin, kun piti sitä likkaa niin tuijottaa, Martti nauraa.

Janne ja Juha päätyivät perheyritykseen verenperintönä. Marttia puolestaan ajoi kiinnostus eläimiin. Hän muistaa vielä pätkän runosta, jonka lausui koulun kevätjuhlassa: ”Kirjat kiireesti loukkohon, itse varsain, vasikoitten joukkohon”. Lopulta työstä eläinten kanssa tuli myös ammatti.

– Päivääkään en vaihtaisi pois, vaikka työ onkin vaatinut paljon.

Tällä hetkellä Piirin kuljetusliikkeellä on käytössään kolme autoa. Tulevaisuudessa Piirit investoivat entistä suurempiin autoihin, sillä kuljetusten määrä kasvaa koko ajan. ■

Kermainen lihapata naudan potkasta ja paistetut varhaisperunat

4:lle

Valmistusaika: 1 h huoneenlämmössä + 2 h 30 min

Lihapata

1 kg naudan luullista potkaa, osso bucco
50 g voita
suolaa
rouhittua mustapippuria
2 sipulia
8 pientä porkkanaa
6 timjamin oksaa
vettä
2 paprikaa
2½ dl pippurikermaa
lehtipersiljaa

Ota lihat huoneenlämpöön noin tunti ennen valmistusta. Ruskista lihat kuumaalla pannulla voissa, mausta suolalla sekä mustapippurilla ja siirrä uuninkestävään kannelliseen pataan. (Vinkki: Isokokoisien osso bucco -kiekkojen reunoihin kannattaa leikata viillot ennen kypsentämistä, jotta paistaessa kiekko ei käperry kupiksi.)

Kuori ja lohkoa sipulit sekä pese ja puolita porkkanat. Lisää kasvikset pannulle, ruskista hetki ja siirrä timjaminoksien kanssa pataan. Lisää pataan vettä niin, että lihat ja kasvikset juuri peittyvät. Laita pata 150-asteeseen uuniin ja anna hautua tunnin. Poista paprikoista kannat ja leikkaa isohkoiksi paloiksi. Lisää ne pataan ja anna hautua uunissa vielä toisen tunnin. Nosta lopuksi uunin lämpö 200 asteeseen, lisää pataan pippurikerma ja kypsennä 15 minuuttia, kunnes pinta saa vähän väriä. Viimeistelee hienonnetulla lehtipersiljalla.

Paistetut varhaisperunat

800 g varhaisperunoita tai vastaavia pieniä perunoita
100 g voita
suolaa
rouhittua mustapippuria

Pese ja leikkaa perunat puoliksi pitkitäin. Paista perunoihin kaunis väri voissa pannulla ja kypsennä miedolla lämmöllä kypsäksi. Mausta suolalla ja pippurilla.

LEMPIRESEPTINI

Mikko suosittelee

”Maistuu varhaisperunan kera”

MIKKO PEURA

Mikko kasvattaa tilallaan Jalasjärvellä Atria-ketjun siitossoneja

”Peuran tilalla lihapata valmistetaan perinteiseen tapaan puu-uunissa pitkään hauduttaen. Padan kanssa tarjoilen yleensä kokoperunoi- tai perunamuusia sekä salaattia.”

Muré-reseptikirja

Resepti on julkaistu Muré-reseptikirjassa keväällä 2021. Reseptikirja on ylistys ja hatunnosto tilajäljittävälle suomalaiselle lihalle ja Atrian omalle Muré-ravintolalle. Kirjoja voit ostaa osoitteesta atrialihakauppa.fi tai Gastrorill Muré-ravintolasta Helsingissä.

Instagram: Hall of farm

TE TÄGÄÄTTE – ME JAAMME! Jaamme tuoreet-osiossa Instagram-seuraajiemme kuvia, joihin seuraajat meidät tägäävät. Toimi näin: 1. Seuraa A-Rehua Instagramissa, 2. Ota kuva omaan Instagramiisi, 3. Tägää siihen @arehuoy ja kuvasi saatetaan jakaa seuraavassa Atria Tuottajat -lehdessä.

Halutessasi voit lisätä julkaisuun hashtagit #arehu ja #ruokkiihyvää, jolloin mahdollisuudet kuvan jakamiseen lehdessä tuplaantuvat.

@LEHTOLANTILALTA KEVÄÄN ensimmäiset kylvöt kirjattiin päivälle 21. huhtikuuta. Sama päivämäärä kuin vuonna 2014. Maahan meni Astronoute-rehuhernettä kera A-Hernelannoitteen.

Uudistavan viljelyn e-opisto

Haluatko parantaa maan kasvukuntoa, satoja ja ympäristöä? Maksuton Uudistavan viljelyn e-opisto sopii kaikille maanviljelyn kehittämisestä kiinnostuneille.

Astu sisään osoitteessa uudistavaviljely.fi/

Viljelysopimuksen teko kannattaa!

Tehdessäsi viljelysopimuksen kanssamme saat syystöihin laadukkaat haalarit ja samalla nautit muista sopimusviljelijän tuntuista eduista, kuten viljan varmasta menekistä kaikissa markkinatilanteissa sekä herneen, härkäpavun ja viljan takuuhinnasta. Tutustu sopimusviljelyyn osoitteessa: <https://www.atriatuottajat.fi/sopimusviljely>

Atria XXXL Black Garlic Possun Grillipihvi 900 g

Reilun kokoiset possun grillipihvit isoon nälkään. Marinoidut grillipihvit kypsyvät nopeasti kuumassa grillissä tai pannussa ja tarjoavat mehevän makunautinnon. Pihvit on marinoitu maukkaassa mausteseoksessa, ja musta valkosipuli tuo possulle intensiivisen makeahkon maun.

Sanna Kakriainen-Rouhiainen

”Maailman puhtaimman ruokaketjun tulisi olla paremmin kuluttajien tiedossa.”

Ajomatkoja ja miellyttäviä asiakastapaamisia

Sanna Kakriainen-Rouhiainen auttaa savolaisia maitotiloja ratkomalla maidontuotannon haasteita yhdessä tilallisten kanssa.

Kuka olet ja mitä teet?

Sanna Kakriainen-Rouhiainen, maitotilojen asiakkuuspäällikkö Etelä- ja Itä-Savossa. Tarkoittaa sitä, että ostan eläimiä, myyn rehua ja teen ruokintasuunnitelmia sekä halukkaille tuotannonohjausta.

Lempiruokasi?

Tortillat oman naudan jauhelihasta, ilman avokadoa.

Kerro paras onnistumisesi työssäsi?

Tilanne, missä ratkaistaan asiakkaan kanssa kinkkinen maidontuotantoa jarruttava tekijä.

Kuuaile asiantuntijuuttasi neljällä sanalla?

Helposti lähestyttävä, ystävällinen ja osaava.

Jos saisit käyttää vain yhden neuvon tuottajillemme, niin mikä se olisi?

Meillä on laaja asiantuntemus tuotannon asioissa. Kannattaa olla yhteydessä matalalla kynnyksellä.

Minkälainen on sinun normaali työpäiväsi?

Työpäivät ovat vaihtelevia, joko olen kotitoimistolla tai tilakäynneillä. ”Normaali” työpäivä sisältää ajomatkoja Savon vaihtelevilla teillä ja mielekkäitä asiakastapaamisia.

Mitä Atria-ketjussa työskentely merkitsee sinulle?

Mukavia työkavereita puhelimen päässä ympäri maata, vakaa ja kotimainen työnantaja.

Täydennä lause: Maailman puhtain ruokaketju tulisi olla paremmin kuluttajien tiedossa. On kunnia työskennellä sen tekijöiden, asiakkaitten kanssa ja olla sitä tekemässä myös oman kotitilan osalta.

Pidetään kesän herkut viileinä!

Kaikkiin 1.–30.6. verkkokaupan kautta tehtyihin tilauksiin Atria-kylmälaukut kaupanpäälle!

KÄRPÄSTORJUNTA:

Kärpäsrulla Silva Super

- Kolmiulotteinen kuviointi houkuttelee kärpäsiä laskeutumaan värikkäiden "ulokkeiden" päälle.
- Fluorisoivat värit houkuttelevat kärpäsiä auringon nousun ja laskun aikaan.
- Koko 20 m x 30 cm

Hinta **13,00 €**

Kärpäsansa-arkki Silva Super

- Tehokkaasti pyydystävä kolmiulotteinen ja fluoroitu kuviointi, pakkauksessa 8 arkkiä
- Asetetaan lähelle katon rajaa
- Koko 30 x 60 cm

Hinta **5,90 €**

Hoko EX kärpäs- torjuntarae

- Vesiliukoinen rae levitetään kohteisiin, joissa kärpästen toukat kehittyvät
- Estää toukkien kehittymisen aikuisiksi lentäviksi kärpäseksi
- Pakkaus 5 kg

Hinta **105,00 €**

KASVINSUOJELUAINEET: A-Rehun valikoimasta myös toimivat kasvinsuojeluaineet, esimerkiksi:

Quelex Combo Pack

Laajatehoinen uutuustuote rikkakasvitorjuntaan! Combo-pakkaus Quelexistä ja Refinestä

Revytrex

Erittäin tehokas uutuustuote kaikkien viljojen kasvitautien torjuntaan

Kysy tarjous kasvinsuojelu-aineista **0103168012** tai asiakkuuspäälliköltäsi

FinnHoof Calcium Bolus

Nopeavaikutteinen ja tehokas suomalainen kalsiumtäydennysvalmiste poikamahalvausriskin pienentämiseksi

4 x 200 g	26,50 €
20 x 200 g	114,46 €
100 x 200 g	490,20 €

Bekina Steplite saappaat

Tilan bioturva parantuu, kun jokaisessa osastossa on oman väriset saappaat! Polyuretaanista valmistetut turvakärjelliset saappaat ovat kestävä ja turvalliset jalkineet kaikkiin tilan töihin. Värit: Valkoinen, sininen, keltainen ja musta. Koot: 36–47

Valkoinen ja sininen **54,56 €**
Keltainen ja musta **56,98 €**

